JOHN FANTE

1933 berbat bir yıldı

çeviri: avi pardo

parantez

Parantez Gazetecilik ve Yayıncılık Ltd.
İstiklal cad. 212, Aznavur Pasajı Alt Kat, no.8 Beyoğlu - İSTANBUL
Tel/ Fax: (0212) 252 85 67 E Posta: iletisim@parantez.net
web: www.parantez.net
Birinci Baskı: Mart 2004
Yayın Yönetmeni: Metin Celâl, Çeviri: Avi Pardo, Kapak Düzeni: Nurcan Zamur
Baskı: Mart Matbaası (0212 321 23 00)
Kitabın Orjinal Adı: "1933 was a Bad Year"
Copyright: © 1985 by Joyce Fante (ONK Agency Ltd.), This book is published by the arragements of with Ecco, an imprint of Harper Collins Publishers Inc: (ONK Agency Ltd.)
Türkçe Yayın Hakları: © Parantez
ISBN 975 - 8441 - 99 - X

John Fante

1933 BERBAT BİR YILDI

Çeviri: Avi Pardo

parantez

Birinci Bölüm

Berbat bir kıştı 1933 kışı. O gece yanan ayak parmaklarım ve kulaklarımla etrafımda öfkeli bir rahibe sürüsü gibi dönüp duran kar alevlerinin arasında güçlükle ilerlerken birden durdum. Bilanço yapmanın zamanı gelmişti. Hava iyi de olsa kötü de olsa, dünyanın bazı güçleri beni mahvetmek için işbirliği yapmışlardı.

Dominic Molise, dedim, dur. Her şey tasarladığın gibi mi gidiyor? Durumunu dikkatlice gözden geçir. Neler oluyor, Dom?

Colorado'nun Roper kasabasındaydım ve her dakika biraz daha yaşlanıyordum. Altı ay sonra on altı yaşıma basacak, liseden mezun olacaktım. 1.60 boyundaydım ve son üç yılda bir santim bile uzamamıştım. Eğri bacaklı, Pinokyo gibi kepçe kulaklıydım. Dişlerim çarpık, yüzüm bir kuş yumurtası

kadar çilliydi.

Beş aydan beridir işsiz bir duvarcı ustasının oğluydum. Paltom yoktu. Üç kazak üst üste giyiyordum ve annem Haziran ayındaki mezuniyet töreninde giyeceğim takım elbise için dua etmeye başlamıştı bile.

Tanrım, dedim, çünkü o günlerde Tanrı'sıyla senli benli konuşan inançlı bir gençtim; Tanrım, ne iş? Bu mu istediğin? Bunun için mi getirdin beni dünyaya? Doğmayı ben istemedim, benim parmağım yok bu işte, ama buradayım ve sana önemli sorular yöneltiyorum, nedenlerini bilmek istiyorum, yanıtla, bir işaret ver: iyi bir Hıristiyan olmanın, on iki yıllık Katolik doktrininin ve dört yıllık Latince'nin karşılığı bu mu? Dönüşüm'ü, Kutsal Üçlü'yü ya da Diriliş'i hiç inkar ettim mi? Kaç Pazar ayini veya dini bayram kaçırdım? Bir elin parmaklarıyla sayabilirsin, Tanrım.

Benimle oyun mu oynuyorsun? İpin ucu mu kaçtı? Denetimi mi yitirdin? Güç şeytana mı geçti yine? Dürüst ol benimle, çünkü kafam sürekli karışık. Bir işaret ver bana. Hayat yaşamaya değer mi? Her şey yoluna girecek mi?

Arapahoe Sokağı'nda oturuyorduk, Rocky Dağları'nın batı yamacını oluşturan ilk tepelerin ayağında. Sivri uçlu gökdelenler gibi yükselirdi kasabamıza yukardan bakan o tepeler; yazları mavi-yeşil bir sis bulutu, kışları bulutları üzerine şal gibi örten küçük kuleleriyle şeker beyazı. Her kış birileri kaybolurdu o tepelerde, ya bir vadide tuzağa düşmüş ya da çığ altında kalmış. Bahar gelince eriyen karla azgın bir nehre dönüşen Roper Çayı bahçe çitlerini ve köprüleri önüne katar, sokakları sel basar, Pearl Sokağı'na çamur birikirdi. Soğuk memleket, huysuz, sağı solu belli olmaz; Nisan ayından itibaren yer kabuğu buz tabakası, Paskalya'da kar, Mayıs

ayında bazen ani tipi; bir topçu için kötü bir yer, özellikle Ekim ayından beri tek top atmamış bir atıcı için.

Ama Kol devam etme gücü veriyordu bana, o tatlı sol kol, yüreğime yakın olan. Ne yağmur ne de rüzgar zarar verebilirdi ona, çünkü sürekli viksle ovuyordum; her zaman küçük bir şişe viks bulunurdu cebimde, leş gibi viks kokardım, bazen sınıftan kolumu yıkamaya gönderilirdim; ama hiç utanç duymadan, gururla yürüyerek çıkardım sınıftan, erkeklerin alaycı bakışlarına ve kızların çarpıttıkları burun deliklerine tamamen kayıtsız.

Muhteşem bir yürüyüşüm vardı o zamanlar, silahşör yürüyüşü; bir solağın klasik rahatlığı, sol omuz hafif düşük. Kol bir yılan gibi serbestçe yere doğru sarkmış –kolum, Tanrı'dan gelen kutsanmış kolum; Tanrı beni yoksul bir duvarcı ustasının oğlu olarak yaratırken kolumu köprücük kemiğime takarak bir elmas armağan etmiş bana.

Varsın yağsın kar öyleyse! Varsın baharın düşlendiği uzun ve soğuk kışlar olsun, çünkü Dominic Molise'in sonu değil bu, başlangıcı sadece; sıcak yaz güneşi geldiğinde onu şeytani sol koluyla Tanrı'nın işini görürken bulacaktır. Şu karla kaplı Arapahoe Sokağı ayrıcalıklı bir yer, umutsuz gecelerinde Dominic Molise'nin yürüdüğü sokak; panteonda belirtileceği gibi, onun doğum yeri. Bir plaka, isterseniz, Dokuzuncu Sokak'la Arapahoe Sokağı kavşağına dikilmiş anıtın betonuna çakılmış bronz bir plaka: *Dominic Molise'in Çocukluğu Bu Mahallede Geçmiştir. Bütün Zamanların En Büyük Solak Atıcısı.*

Tanrı sorularımı yanıtlamış, şüphelerimi dağıtmış, inancımı tazelemişti. Dünya iyi bir yerdi yine. Rüzgar kesildi, kar konfeti gibi inmeye başladı. Babaanne Bettina kar tanelerinin

dünyaya kısa bir süre için dönen cennetten ruhlar olduğunu söylerdi. Bunun doğru olmadığını ama olanaklı olduğunu bilir, canım istediğinde de inanırdım.

Elimi uzattım, bir sürü kar tanesi düştü üstüne, birkaç saniye için canlı ve yıldız biçiminde, hem kim bilebilir ki? Yedi yıl önce ölen Büyükbaba Giovanni belki, ve geçen yaz motosiklet kazasında ölen üçüncü kalecimiz Joe Hardt, ve babamın çok uzaktaki Abruzzi dağlarında yatan bütün akrabaları, büyük amcalar ve büyük teyzeler. Ve diğerleri, bir süre için yaşayıp uzaklara giden milyonlar, savaşlarda şehit düşen zavallı askerler, denizde kaybolan gemiciler, veba ve deprem kurbanları; zengin ya da yoksul, zamanın başlangıcından bu yana bütün ölmüşler; İsa'nın dışında kimse bu sondan kaçamadı, tarihte geri gelmeyi başaran tek insandı o, ve ben buna inanıyor muydum?

İnanmak zorundaydım. Falsolu atışlarım, fişeklerim, bütün o hakimiyet nereden geliyordu? İnancımı yitirsem çözülebilir, zamanlamamı yitirebilirdim. Atıcıları yürütmeye başlayabilirdim. Bazı şüphelerim vardı tabii ki, ama geri itiyordum onları. Tanrı'ya inancını yitirmeden de yeterince zordu zaten bir atıcının hayatı. Bir anlık inançsızlık kola kramp girmesine neden olabilirdi, suları bulandırmanın alemi ne? Bırak her şey olduğu gibi kalsın. Kol cennetten gelmedir. İnan buna. Takdiri İlahi'yi boş ver, hem Tanrı sadece iyiyse bu kadar kötülük niye, her şeyi önceden biliyorsa kendi yarattığı insanları cehenneme göndermek niye? Bu soruları sormak için çok erken. İkinci ligde başla, sonra büyük bir takıma transfer ol, Dünya Finali'nde oyna ve bütün zamanların en iyi beysbolcularının arasında yerini al. İşte *o zaman* arkana yaslanıp soru sorabilirsin; Tanrı neye benzer, bebekler neden

sakat doğar, açlığı ve ölümü kim yarattı?

Fısıldayan karın arasından Arapahoe Sokağı boyunca dizilmiş küçük evleri hayal meyal seçebildim. O evlerde yaşayan herkesi, mahalledeki bütün kedi ve köpekleri tanıyordum. Doğruyu söylemek gerekirse Roper'da yaşayan on bin kişiyi de tanıyordum, ve bir gün hepsi ölecekti. Sokağın sonundaki evin sakinlerinin sonu da farklı olmayacaktı; duvarcı ustası Peter Molise'in verandası çökük, boyası dökük, çatısı eğik ve sadece bacası tuğladan evi, ki o bacanın çökmesi de an meselesiydi.

Ama ölüm kapıyı çalmışsa ne önemi vardı evin durumunun? Hepimiz er ya da geç gidecektik –önce Babaanne Bettina, sonra Babam, sonra Annem, sonra kardeşlerin en büyüğü olma sıfatıyla ben, sonra benden iki yaş küçük kardeşim August, sonra kız kardeşim Clara ve en son küçük kardeşim Frederic. Köpeğimiz Rex de ölmek için bir yer bulacaktı kendine sürüne sürüne.

Bu karanlık düşüncelerle dünyayı bir mezarlığa çevirmek nedendi? Her şeye rağmen inancımı mı yitiriyordum yoksa? Yoksul olduğum için mi? İmkansız. Bütün büyük beysbolcular yoksul ailelerden gelmişti. Zengin bir çaylağın bir gün Ty Cobb ya da Bebek Ruth oldukları görülmüş şey miydi? Kız yüzünden mi? Varlığımın farkında bile olmayan Dorothy Parrish'i saymazsak kız yoktu ki hayatımda.

Yüce Tanrım, bana yardım et! Ve açtım adımlarımı, düşüncelerim de peşimden geliyorlardı, koşmaya başladım, donmuş ayakkabılarım fareler gibi cıyaklıyorlardı; koşmanın da yararı olmadı, düşünceler bırakmıyordu peşimi. Ama koşarken Kol, o canım sol Kol duruma hakim oldu ve bana usulca seslendi; sakin ol, evlat, yalnızlık bu, bir başınasın

dünyada; ne baban, ne annen, ne de inancın yardım edebilir sana; kimse kimseye yardım edemez, sadece sen yardım edebilirsin kendine, ben de bu yüzden buradayım, çünkü biz birbirimizden ayrılamayız, birlikte her şeyin üstesinden geliriz.

Ah, Kol! Güçlü ve sadık Kol, güzel sözler söyle bana. Geleceğimden bahset, çılgın gibi tezahürat yapan taraftardan, dizimin hemen yanından çıkan falsolu toptan, teker teker diskalifiye olan vuruculardan, şöhretten ve talihten ve zaferden; bizim için bütün bunlar. Ve bir gün öleceğiz ve mezarda yan yana yatacağız, Dom Molise ve harikulade kolu; spor dünyası şokta, yasta, Amerika Birleşik Devletleri Başkanı'ndan anneme çekilen telgraf, ülkenin bütün beysbol stadyumlarında bayraklar yarıya inmiş, taraftarlar utanç duymaksızın ağlıyorlar, *Saturday Evening Post*'ta Damon Runyon'un kaleminden dört bölümlük biyografi: *Zorluklara karşı kazanılan zafer, Dominic Molise'ın Hayatı.*

Ağlamak için bir karaağacın altında durdum, yaklaşan ölümümün burukluğu dayanılacak gibi değildi; bu kadar genç, bu kadar yetenekli, meyve vermek üzereyken kesilmiş bir ağaç misali. Ah, Tanrım, merhamet et; bu kadar çabuk alma beni! Birkaç yıl daha tanı bana, gençliğime acı. On dokuzuma geldiğimde birinci lig için hazır olacağım. Bana o yılları artı on yıl ver, toplamı on iki eder, ne bir eksik ne bir fazla; Philladelphia ya da Chicago fark etmez, yeter ki o yılları tanı bana, sonra da al canımı yirmi dokuzumda, bana yeter de artar, yüce Tanrım; yılda otuz maç oynandığını varsayarsak üç yüz altmış maç demektir, beysbol dolu yıllar, Dom Molice'ın adını altın harflerle ölümsüzlerin listesine yazdıracak muhteşem atışlarla dolu yıllar.

***

Ev karanlıktı, ön pencere kör göz bakıyordu. Verandadaki çiğnenmemiş, temiz kar babamın hâlâ Onyx'de bilardo oynadığı anlamına geliyordu.

Ayakkabılarımdaki karı temizlemek için tepinip Clara'nın divanda, Frederico'nun ise askeri karyolada uyuduğu ön odaya girdim. Kalabalık bir evdi. Özel odası olan tek kişi Babaanne Bettina'ydı, ama yatağın bütün odayı kaplayıp bir iskemleye bile yer bırakmadığı o bölmeye de yatak odası demeye insanın dili varmıyordu.

Mutfağa girdim, ışığı yaktım, bir kibrit çakıp gaz sobasını yaktıktan sonra ev ödevimi çıkardım –tarih; Virgil'den bir paragraf çevrilecek, ayrıca İsa'nın gizemsel öğretilerine dair kısa bir deneme yazılacak. Rahibe Mary Delphine'in ağır ödevler vermekten yorulup bize soluklanma olanağı tanıdığı ender gecelerden biriydi.

Yine de Latince'den altı dize çevirmek bir saatimi aldı, İsa'nın gizemsel öğretilerine dair denemeye ancak gece yarısı başlayabildim.

"Nedir İsa'nın gizemsel öğretileri?" sorusuyla bir giriş yaptım. "Yerinde bir soru, önemli bir soru, o denli önemli ki, başka bir şey bilmesek bile bizi cennetin kapılarına layık kılmaya yeter. Bu denli önemli olduğu için de soruya tüm dikkatimizi vermeliyiz. Önemli her dogma en derin düşünceleri hak eder. Sıkça bunu göz ardı ederiz; ve birçok günahkar kıyamet günü son nefesini vermeden önce pişmanlığın pençesindedir Tanrı'nın önünde, inancının gerçeklerini ihmal ettiği için korku ve pişmanlık içinde titrer. Değersiz kitaplar okumaya ve ahlaksız filmler seyretmeye harcadığımız zamanın

yarısını İsa'nın gizemsel öğretilerini anlamak uğruna kutsal kilisemizin dogmasını incelemeye ayırsaydık kurtuluşumuzu sağlama almış olurduk. Zaman kısa, son saatimiz yakın. Efendimizin kullarından beklentileri azdır. Bize St. Catherine mezhebinin kutsanmış rahibeleri gibi özverili eğitmenler sunmuştur, oysa biz sık sık onların bilgeliğinden ve öğütlerinden yararlanma olanağının bize sunulan altın bir fırsat olduğunu unuturuz. Öyleyse sevgili rahibelerimizin öğütlerine kulak verip İsa'nın gizemsel öğretilerinin anlamı üzerine yoğunlaşalım. Dünyanın günahları saymakla bitmez, ancak kutsal inancımızın öğretilerini ihmal etmekten daha büyük günah yoktur. Tanrı'nın kutsal kilisesinin doğrularını görmezden gelmekle suçlanmamayı ümit etmekten başka bir şey gelmez elden."

Tam isabet.

Bu denemenin sınıfın en yüksek notunu alacağı kesindi. Varsın İsa'nın gizemsel öğretilerini açıklamasın, varsın zırvalıkla süslü olsun, Rahibe Mary Delphine'in dayanamayacağı bütün baştan çıkarıcı cümleler oradaydı: "Tanrı'nın önünde pişmanlığın pençesinde –korku ve pişmanlık içinde titrerler –değersiz kitaplar –ahlaksız filmler- St. Catherine Mezhebinin kutsanmış rahibeleri- Tanrının kutsal kilisesinin doğruları." Zevkten dört köşe olacaktı Delphine.

Bettina'nın odasından gelen karyola gıcırtısını duyduğumda tarih çalışıyordum. Babaanne Bettina, elektrik idaresinin ölümcül düşmanı, üzerinde flanel geceliğiyle mutfak kapısında belirdi. Ufak tefek, öfkeli bir kadındı; elleri o denli kuruydu ki karnının üzerindeki küçük yumrunun üzerine iliştirilmiş izlenimi uyandırırlardı. Saçları keten beyazı, şakakları neredeyse kafatasının içi görünecek kadar solgun ve şef-

faftı. Sadece İtalyanca konuşur, işine gelmediği zaman İngilizce anlamaz numarasına yatardı.

On saniye kadar dikildi orada, dudaklarında umutsuz bir gülümsemeyle başını sallayarak.

"Oturuyor orada," dedi başını sallamayı sürdürerek. "Parlak genç Amerikalı, Amerikan rahminin ürünü, odun kafalı annesinin gururu, gelecek neslin umudu, işte orada oturmuş elektrik harcıyor."

"Babaanne, çalışıyorum."

"Nedir okuduğun benim bilge ve zeki torunum? Açlığa ve sokaklarda dolanan işsiz adamlara dair bir kitap mı? Babanın yedi aydır işsiz olduğuna dair bir kitap mı, yoksa altın Amerika'nın zengin vaatleri mi? Amerika, eşitlik ve kardeşlik ülkesi, veba gibi kokan harikulade Amerika."

"Ekonomik kriz var," dedim ona, "hem kış mevsimindeyiz. Babam kara kışta tuğla dizemez."

Ellerini önünde kavuşturdu.

"Ne kadar zeki bu genç Amerikalılar!" diye soluklandı ellerini sallayarak. "Her şeyin cevabını bilen nesil!"

İnledim.

Havayı kokladı, viks.

"Veba gibi kokuyorsun yine."

"Temiz bir koku bu."

"Hasta bir ülkenin kokusu. Sözlerime kulak ver; bir gün bu koku bütün ülkeyi saracak."

Kaptırmıştı bir kere.

"Kimi aldatıyorsun bu aptalca kitaplarla?" diye sordu mahkeme salonunda avukat edasıyla. "Dizlerinin üzerine çöküp merhamet dilen daha iyi!" Ağzını kulağıma, burnunu saçlarıma dayayıp şu lanet soruyu sordu: "Günah çıkartmaya

ne zaman gittin en son? On yedi yaşında bir çocuk haftada en az iki defa gitmeli."

Tepemin tasını attırdı sonunda.

"Geber, ihtiyar!"

"Ha," diye haykırdı. "Genç Amerika konuşuyor, yaşlılara duyduğu saygıyı ifade ediyor! Babanı dünyaya getirmenin ödülünü alıyorum nihayet! Gemiyle beş bin mili bunun için mi katettim?" Tüfek saçması gibi geliyordu hakaretler; çakalın tekiydim, bir sıçan, bir yılan, annemin rahminden çıkmış bir canavar. Biçimsizdim, başımın arkasından bir dirsek uzamıştı; burnum karnımda, gözlerim kıçımdaydı. Annem eşeğin tekiydi, bir inek, bir domuz, bir tavuk, bir keçi. Annemin ailesi ödleklerden, hırsızlardan, fahişelerden, ömürlerini akıl hastanesinde tamamlayacak delilerden oluşuyordu. Bana gelince, iki kardeşimle birlikte aleme ibret olsun diye asılacaktım. Patlayan elektrik şirketlerinin alevleri olacaktı Amerikanın sonu.

Yaşlı bir kedinin çevikliğiyle masanın üzerindeki çıplak ampule uzanıp ışığı söndürdükten sonra ayaklarını sürüye sürüye odasına gidip kapıyı çarptı. Işığı açtım, içerde söylendiğini duydum.

"Bu esaretten kurtar beni Allahım! Beni bir sandığa sokup Torricella Peligna'ya geri yolla!"

Aşinaydım onun dertli ruhuna, acıyordum ona. Yalnızdı, kökleri sarkıyordu yabancı topraklarda. Amerika'ya gelmek istememiş, ama babam ona başka seçim bırakmamıştı. Yoksulluk Abruzzi'de de vardı, ama elden ele geçirilen ekmek gibi paylaşan tatlı bir yoksulluktu oradaki. Ölüm de paylaşılırdı, elem de, mutluluk da; tek bir insan gibiydi Torricella Peligna kasabası. Babaannem bedenden kopmuş bir parmak

gibiydi ve bu yeni dünyadaki hiçbir şey yalnızlığını dindiremezdi. Onun gibi İtalyanın o kesiminden gelen herkes için geçerliydi bu. Kimi biraz daha iyi durumdaydı, kimi zengin; ama hayat coşkusunu yitirmişlerdi, bu yeni dünya "O Sole Mio" ve "Geri Dön Sorrento" gibi parçaların yürek yakan şarkılar olduğu yalnız bir yerdi.

Bettina'nın bağırışları annemi yatağından kaldırdı. Kahverengi gür saçları belinde, geceliğini sıkıca kavrayarak mutfağa geldi. Gözleri kocaman, yeşil ve her zaman hayret dolu. Chicago'da doğmuştu, ama sapına kadar İtalyan ve babaannem kadar köylüydü aslında, yalnızlık onu da damgalamıştı, tanımlanamaz bir yabancıydı; tam İtalyan değil, Amerikalı hiç değil, edilgen bir uyumsuz. Ailesi Potenza'dan geliyordu, Napoli'nin hemen üstünde kızıl saçlılarıyla ünlü bir kasaba.

Babaanne Bettina'ya kalırsa, Amerikalıları hesaba katmazsak, dünyanın en saçma sapan insanlarıydı Potenzalılar. Gerçi babaannem ömründe Potenza'ya gitmemişti, ama hayatı boyunca onlar hakkında çok tuhaf hikayeler duymuştu.

Abruzzililer hakir görebilecekleri bir yer ihtiyacında oldukları için Potenzalıları seçmişlerdi, Calabralıların Sicilyalılardan nefret ettikleri gibi; Napolililer ise Napoli'nin güneyinde kalan herkesi aşağılarlar zaten, Floransalılar da Romalılara burun kıvırırlar. Abruzzililer için bir tür ulusal şakadır Potenzalılar, derme çatma evlerde oturan cüceler. Potenza sözcüğünü duymak babamın dudaklarında küçümseyici bir gülümseme belirmesine yeter. Bir Potenzalının kızıyla evlenmişti, Tanrı yardımcısı olsun, ama her zaman olayların bu ironik akışına sabırla gülümser, annemi ailesinden ötürü seve seve bağışlardı.

Bettina'nın kapısında içerde yakılan ağıtları dinlemek an-

nemin dilini şaklatmasına neden oldu, çünkü Potenzalılar da Abruzzilileri küçümser.

"Aslında kötü niyetli değil, zavallı ihtiyar. Çok zor bir hayat yaşamış... kolay değil o insanlarla..."

"Hangi insanlarla?"

"Abruzzililerle. Tevekkeli değil huysuz ve öfkeliler. Kayadan ve birkaç keçiden başka şey yok orada, elektrikleri bile yok. Kalabra gibi, Sicilya gibi, bütün diğer yoksul yerler gibi."

Ömründe gitmemişti oraya, Chicago'da yaşadığı mahalleden başka hiçbir yer görmemişti.

"Sen nerden biliyorsun?"

"Herkesin bildiği bir şey. Davranışlarından, bağırıp çağırmalarından, küfretmelerinden, kavgacı yapılarından belli zaten. Kanlarında var. Babana baksana."

Biraz daha yaklaştı bana; uyku, talk pudrası, sabun ve dolabının lavanta torbaları yerleştirdiği üst çekmecesi gibi kokuyordu. Bazen, uyku tutmadığında, onun yatak odasına gidip yastığımı yastığıyla değiştirirdim; onun kokusu en iyi uyku ilacıydı benim için. Kırk yaşındaydı, ama çok daha yaşlı gösteriyordu. Bir zamanlar genç olduğuna inanası gelmiyordu insanın. On yaşında iken bir Chicago parkında çekilmiş bir fotoğrafı vardı, o fotoğrafta da kırk yaşındaydı sanki; saçları örgülü, beyaz ayakkabılı kırk yaşında bir küçük kız.

Lavaboya gelip kendine bir bardak su koydu, su çok soğuk olduğu için yudumlayarak içiyordu. Suyun midesine inerken çıkardığı gurultuyu duyabiliyordum.

"Şehir merkezine gittin mi bugün?"

"Sinemaya gittim. Onu görmedim."

"Kimi?" diye sordu masumane.

"Babamı."

"Dün gece on dolar kaybetmiş."

Babam on dolar kaybettiğini itiraf etmişse elli kaybetmiş demekti. Kışları onun bilardo yeteneği sayesinde ayakta kalabiliyorduk. Roper'da onunla boy ölçüşecek bilardocu yoktu; ama rakiplerine avans vermek zorunda kaldığı için yeteneği aleyhine çalışıyordu. Yabancı bir oyuncunun becerisini ölçmekte son derece usta olmasına rağmen arada sırada Denver ya da Cheyenne'den bir çakala denk gelip temizlendiği oluyordu. Sonra baştan başlıyordu, çeyrek ve yarım dolarlık oyunlar, bazen bir arkadaşından borç para alarak.

"Kadınlar da gidiyor mu oraya?"

Sürekli sorardı bunu ve her seferinde hayır derdim; ama biliyordu doğru olmadığını. Ön tarafı bar, arka tarafı bilardo ve oyun salonu olan bir kulüptü Onyx, herkese açıktı. Kadınların oyun salonuna girmesine izin verilmezdi, ama barda erkek kadar kadın da olurdu.

"Kötü bir mahalle orası," dedi, "ben korkarım oraya gitmekten."

"Nesi kötü? Hemen karşısında karakol var."

"Doğru," dedi dalıp giderek, onu rahatsız eden başka bir şey vardı.

Biliyordum. Söylemeye dili varmıyordu; babamın ona ihanet ettiğinden şüphe ediyordu. Fazlasıyla duygusal bir kanıydı bizim için –yaşlı babamız, dört çocuk babası, hayatını istekayla kazanmaya çalışan işsiz bir duvarcı ustası; başka kadınla uğraşacak hali mi vardı adamın? Aslına bakarsanız, pek sevmezdi kadınları babam. Kendi annesini bile, karısını çok sevmediğine şüphe yoktu zaten.

"Nesi var bunun?" diye devam etti. "Bir türlü anlayamı-

yorum. Sıcak bir yuva, dört harikulade çocuk, sofrada spagetti, mahzende şarap; ama yine de her gece dışarıda. Hadi benden usandı, dört çocuğunu da mı düşünmez insan? Bir adam neden böyle yapar?"

"Çok basit. Kadınlardan ve çocuklardan nefret ediyor. Hem, bilardoda üç kuruş para kazanmasa bizim halimiz ne olurdu?"

"Her gece mi? Gece ve gündüz, Pazar günleri dahil? İnsan ayine de mi gelmez kırk yılda bir? Kimse bu kadar bilardo oynamaz."

"O böyle, onu değiştiremezsin."

"Değişecek. Günün birinde işe Tanrı karışacak, göreceksin."

Dualarını kastediyordu, kilitli odada dizlerinin üzerine çöküp binlerce gün çektiği binlerce tespih tanesini kastediyordu. Dizleri nasır tutmuştu.

Yavaşça arkama sokuldu, soğuk parmaklarını saçımda gezdirdikten sonra kulaklarımı avuçladı.

"Yapma," dedim, kıvranıp uzaklaşarak.

"Çorabını giy. Dualarını aksatma."

Kepçe kulakların çaresi, Potenzalılara göre, gece yatarken başına kadın çorabı geçirmekti. Çorabı çıkarıncaya kadar işe yarıyordu. Çıkardıktan sonra yine kepçeydiler.

"Kulaklarımla yaşamayı öğrendim, Anne. Lütfen sen de öğrenmeye çalışır mısın?"

"Ama Kutsal Anamız duasını denedin mi? Bir ay dene. Sakatları bile yürütebildiğine göre kulaklarını düzeltmek onun için çocuk oyuncağı..."

"Kapa çeneni!" diye bağırdım. "Rahat bırak beni, kulaklarımı rahat bırak."

Bakakaldı, yaralanmış, gözleri kocaman. Tek kelime etmeden dönüp hızla yatak odasına gitti, bulanık ruhunu paçavraya dönmüş bir duvağı sürükler gibi sürükleyerek.

Pişmanlık duydum ona bağırdığım için, nefret ediyordum kendimden; ama kulaklarını düzeltsin diye Tanrı'nın annesine dua etme fikri, onları o şekilde yaratanın zaten oğlu olduğunu düşününce, delilikten başka bir şey değildi. Dua! Ne işe yarardı? Ona ne yararı olmuştu? Babam her gece tespih tanelerinin tıkırtısını dinleyerek onun yanında yatıyor ve birden yerde buluyor onu, dizlerinin üstünde, soğuktan tirtir titreyerek; ne halt ediyorsun yerde, hastalanacaksın, gir şu yatağa Allah aşkına, duaları ona değersizliğini hatırlatan bir kamçı kıçına inen, karısı Noel Baba'ya mektup yazan bir çocuk sanki; hayattan yılıp Tanrı'nın, Azize Teresa'nın, Bakire Meryem'in kollarına sığınmış. Ah, iyi kadındı annem, asla yalan söylemezdi, kimseyi kandırmazdı, ağzından kötü söz çıkmazdı. Yerleri siler, yığınla çamaşırı yıkayıp asar, saatlerce ütü yapardı; yemek pişirir, dikiş diker, yerleri süpürür, yaşadığımız zorlukların yüzüne cesaretle gülümserdi; ellerinde ve ayaklarında İsa'nın yaraları, başında dikenlerden yapılmış bir taçla dolanırdı. Istırabına tanık olmak yürek paralayıcıydı, o kadar ki, hasiktir, sıçmışım ağzına, benden bu kadar, demesini isterdim. Sabrının taşıp babamın kafasına şarap damacanasını geçireceği, Bettina'nın yüzüne bir tokat aşkedip bizi sopayla döveceği günün özlemiyle yanıp tutuşuyordum. Ama bizi dualarıyla cezalandırmayı, elindeki tespihle boğmayı yeğlerdi.

Dua! Ah, o dualar! Ah, bir çift ayakkabı gibi küçük bir iyilik, ya da topu daha hızlı atabilmek için boyumun on santim uzaması gibi küçük mucizeler için hiçliğe o uzanış. Yıl-

lar dolusu dua –peki, sonuç? Boyumu yatak odasının duvarında ölçmüyorum bile artık. Anlamsız! Kilisenin prenslerinden biri olan Asisili Francis bile bir elliyi aşamamışken benim bir yetmişe ulaşmam nasıl mümkün olacaktı? Zaman kaybından başka bir şey değildi, çölün ortasında diş gıcırdatmak.

***

Fırının üzerindeki emektar saat tıkır tıkır ilerledi, biri geçiyordu ödevimi bitirdiğimde. Ev soğumuştu, döşeminin altından zehir gibi soğuk yayılıyordu mutfağa. Bir ses duydum, adım sesi ya da bir iç geçirme, arka bahçeye baktım hemen. Dünya ay kadar beyaz ve sessizdi. Kar tepecekleri hasırların içinde bahçeye gömülmüş bir dizi lahananın yerini belli ediyordu. Bir şey yavaş yavaş varlığını hissettirir gibi oldu, dışarıda bir şey, evin etrafında, canlı ve görünmeyen bir enerji, bir hırsız kadar uğursuz; bütün pencerelerden içeri bakıp içeri girmeye çalışıyor, kapıları ve duvarları zorluyordu. Biliyordum ne olduğunu ve düşüncesi beni korkutuyordu.

Pencerenin önünden kalkıp tabak dolabından büyük boy viks şişesini aldım. Elime bolca döküp Kol'u iyice sıvadım, ovdum, merhemi tenime iyice yedirdim. Göğsüme ve boynuma sürdüm, burnumu şişenin ağzına dayayıp kokusunu içime çektim, o yakıcı acı beni yatıştırıp yüreklendirinceye dek.

Gel de içinden çık! Böyle mi olacaktı? Başkaları da ölüm düşüncesine kapılır, her biri kendi tarzında bu düşünceyi uzaklaştırır. Sonsuza dek Kol'a güvenemezdim, her zaman viks bulamayabilirdim. Bir hafta dağlarda kaybolsam ve ya-

nımda viks bulunmasa ne yapardım? Kendimi çığlıklar atarken, aklımı yitirmiş bir şekilde ormanda koşarken görebiliyordum.

Seslerin buzlu sessizlikte küstahça yayıldığı sokağın köşesinden çabuk ve karı kütürdeten ayak sesleri geldi. Babamdan başkası olamazdı. Her zaman kararlı ve amaçlı yürürdü, hiçbir yere gitmediği zaman bile. Ayakkabılarındaki karı temizlemek için ayaklarını yere vurduğunda veranda sallandı.

"Lanet şey," diye homurdandığını duydum ön odaya girip havayı koklarken. Evin içinde sert adımlarla yürümeye başladı, herkese eve geldiğini böyle duyurdu. Mutfağa girdi ve beni elimde viks şişesiyle lavabonun başında buldu.

"Ne zaman büyüyeceksin sen?" dedi, burun kanatları titreyerek.

Elma gibi parlıyordu yanakları. Şapkasıyla paltosunu kapının arkasındaki çengele astı. Kırk beş yaşındaydı, elleri iri, parmakları kısa ve kalındı. Temiz adamdı, giyimine özen gösterirdi. Beyaz kravatı ve her zaman tertipli küçük bıyığı sayesinde iş kıyafetiyle bile şık görünürdü. Sol elinin işaret parmağına istekayla becerisinin sırrı olduğunu iddia ettiği kalın bir gümüş yüzük takardı. Eve sadece yemek ve uyumak için geldiği halde kapıdan içeri girdiğinde ev yanılgıya yer bırakmayacak bir biçimde esas duruşa geçerdi.

Gömlek cebinden bir puro izmariti çıkardı, dişlerinin arasına sıkıştırıp çiğnerken bir tencereye şarap doldurdu. Puroyu sadece içmez, yerdi de, parça parça. Bir kibrit çakıp mavi aleviyle gaz ocağını yaktı. Sonra şaraba birkaç defne yaprağı ilave etti. Konuşmadan tencereyi seyretti bir süre, ısınmasını bekliyordu.

"Baba," dedim. "Ölümü düşündüğün olur mu?"

Hayretle baktı bana.

"Ne biçim soru bu?"

"Düşünür müsün, düşünmez misin?"

"Neden düşüneyim?"

"Sebepsiz. Hiç mi aklına gelmez?"

"Hiç."

"Hiç mi?"

"Hiç. Asla düşünmem. Hayatı düşün. Okulunu düşün. Nasıl gidiyor okul?"

"Sorun yok. Bu sene mezun olacağım."

"Sonra?"

"Bilmiyorum. Düşünüyorum."

"Neyi?"

"Kariyerimi."

"Ne kariyeri?"

"Geleceğimi."

"Ne geleceği?"

"Sayısız olasılık var."

"Beysbol mu?" diye sordu. "Peh."

"Beysbol sözcüğü çıktı mı ağzımdan?"

"Johnny Di Massio'yu tanıyor musun?"

Tanıyordum, babamın meslektaşlarından biriydi, ayrıca zehir gibi bilardo oynardı.

"Eyaletin en hızlı, en temiz duvarcı ustası. Üstelik solak, senin gibi."

"Bu benzerliğin beni heyecana boğduğunu söyleyemeyeceğim doğrusu," dedim, İngilizce'yi dikkatli ve güvensiz konuştuğu için onu biraz aşağılayarak.

"Sen bir gün Johnny'den de hızlı olacaksın."

Sarsıcıydı. Elimi kaldırıp ışığa tuttum. "Bunu taş dizmek

için kullanmamı mı istiyorsunuz benden? Ciddi olamazsanız, efendim."

"Tabii ki ciddiyim. Zanaatı öğretirim sana. Üç-dört yıl harç karıp el arabasında çalıştıktan sonra benimle iskeleye çıkabilirsin. Ortak oluruz –baba ve oğul, müteahhit. Para kazanırız."

Yıllardan beridir beni duvarcılığa yönlendirmeye çalışıyordu. Babasıyla dedesi de duvarcılık ve taşçılıkla kazanmışlardı hayatlarını; zanaatın kanımıza işlediğine, her yeni nesille çiçek gibi bir kez daha açtığına inanıyordu. Daha yedi yaşındayken beni ilk kez büyük bir işe götürmüştü, duvarcılara su taşıyarak günde beş sent kazanmıştım. Son iki yazı da yanında çırak olarak çalışarak geçirmiştim, çimento makinesini çalıştırıp el arabasını dolduruyordum. Bir eşeğe layık bir işti, Kol hiç hoşnut kalmamış, sürekli ağrımıştı.

Kendisi iyi bir taş ustasıydı, bilardo toplarına nasıl vurursa öyle dizerdi taşları; çabuk, düzgün ve ahenkle; ama yoksulluktan hiç kurtulamıyordu, ne kadar çalışırsa çalışsın; sonunda yoksulluğunun ondan değil de zanaatından kaynaklandığını kabul etmek zorunda kalıyordu insan.

Sesimi yükseltmeden konuşmaya çalıştım, mantıklı, bir anda mermi gibi patlayabilen öfkesine saygılı.

"Baba," dedim. "Bunu esef duyarak söylüyorum, ama duvar örmeye uygun bir mizaca sahip olduğumu sanmıyorum."

"Mizaç mı? Ne ilgisi var bunun mizaçla? Bir taşı başka bir taşın üzerine yerleştiriyorsun, yeter ki duvarın dik olsun. Odun kafalının biri de yapabilir."

"Benim yeteneğim başka alanlarda."

"Ne yeteneği?"

"Özel bir yetenek. Doğuştan diyebilirsin."

Bana tiksintiyle baktıktan sonra dolaptan bir su bardağı alıp sert bir biçimde masaya koydu. Kaynamış şarabı bardağa doldurdu, soğuması için üflerken gözlerini bana dikti.

"Ne yeteneği?" diye tekrarladı.

Gerçeği söylemek istiyor, ama beysbol sözcüğünü telaffuz etmeye cesaret edemiyordum. Arada sırada bana yumruk sallayıp ve bilerek ıskaladığı olurdu, ama hiçbir zaman emin olamazdın.

"Tıp," dedim. "Hasta insanları iyileştirmek, sakat çocukları, kalp ve böbrek yetmezliği çekenleri."

Öfke terk etti yüzünü, buharı tüten şarabı içerken düşünceliydi. "Para ister," dedi.

"Ve zaman."

"Kaç yıl?"

"Sekiz yıl."

"Başka bir şey bulmaya bak. Seni sekiz yıl okutacak gücüm yok. Yakında on sekiz olacaksın! Ben senin yaşındayken taş kesiyordum."

"Duvar örmeyeceğim."

İç geçirip oturdu.

"Bak, evlat," dedi, parmaklarını saçlarında gezdirerek. "Seni neyin yiyip bitirdiğini biliyorum, ama beysbolu bırakmak zorunda değilsin. Sıvacılar Sendikası'nın takımında oynayabilirsin. Çok iyi bir takım. Pazar günleri beysbolun tadını çıkarırsın."

"Oo, harika. Bütün hafta taş taşı, parmaklarını patlat, sonra da Pazar günü atıcılık yap. Bugüne kadar bana yapılmış en iyi teklif."

Sabırla başını salladı; şarap bardağını avuçlarına alıp üfleyerek, gözlerini kaçırarak.

"Başımız belada," dedi alçak sesle. "Uçan kuşa borcumuz var –kira, elektrik, gaz, kasap, doktor, banka, oduncu." Kahverengi gözlerini kaldırıp anlayış beklentisiyle baktı bana.

Buhranlı bir duruma kolay bir başlangıç yaptığımız söylenemezdi. Kendine ve iyi vakit geçirmeye inanan, gururlu bir insandı; yoksul olmasına rağmen sorunlarını mümkün olduğunca kendine saklar, sızlanmayı sevmezdi. O güne kadar birinden yardım istediğine tanık olmamıştım. Ona baktım ve çocuk dolu bir evi geçindirmek zorunda olan yalnız, çaresiz bir adam gördüm. Asla sırtındaki giysilerden, bir torba dolusu alet edevattan, çimento karıştırma makinesinden ve sevgili bilardo ıstakasından başka bir şeye sahip olamayacaktı. Yıllarca, gücünü yitirinceye kadar çalışacaktı; duvarın üzerine eğilemeyinceye kadar, kürek elinden düşünceye kadar. Ne diye gelmişti o kadar uzaklardan, ta Abruzzi'den, bunun için mi? Babaanne Bettina haklıydı. Memleketinden ayrılmakla hata etmişti. Amerika'ya gelmemiş olsaydı benim de hayatımı değiştirecekti. Ne oynarlardı Toricella Peligna'da –futbol mu?

"Sana yardım ederim, Baba."

"Aferin oğlum," dedi sıcak şaraptan büyük bir yudum alarak. "Bu Haziran mezun olacaksın. Sonra işe başlarsın. İyi bir ikili olacağız. Göstereceğiz onlara! Dünyaya göstereceğiz! Baba ve oğul. Borçlarımızı temizleyeceğiz, para biriktirip bir gün kereste işine gireceğiz."

"Kereste işi mi?"

"Para kerestede."

"Ben yokum, Baba. Taş dizmeyi öğreneceğim, ama kereste işinde yokum."

"Hemen değil. İlerde. Dört-beş yıl taş dizmeyi öğrenirsin,

sonra keresteciliğe başlarız."

"İyi de neden kereste? Duvarcılık yeterince kötü değil mi zaten?"

"Ben de bunu anlatmaya çalışıyorum. Duvarcılıktan kurtulmak için çok çalışmak gerekir. Ama bir zanaattır, bir başlangıç."

Acıklıydı halim. Kitabım yazılmıştı. *Dominic Molice'in Trajik Hayatı, babasının kaleminden.* Birinci Bölüm: Duvar Örmenin Heyecanı. İkinci Bölüm: Kereste Avlusunda Eğlence. Üçüncü Bölüm: Babanın Hayatını Mahvetmesine Nasıl İzin Verilir. Dördüncü Bölüm: Burada Sadık Oğul Dominic Molise Yatıyor.

Düşünüp taşındıktan sonra tartışmamaya karar verdim, gecenin o saatinde değil en azından. Oturup bir çocuk gibi inleyen kolumu ovdum, yatıştırmaya çalıştım.

Babam bardağını dipleyip elinin tersiyle ağzını sildi, yüzü ilk kez lambaya dönük. İşte o zaman fark ettim üst dudağındaki kırmızı lekeyi, bıyığının hemen altında. Gözlerimi alamıyordum, şaşkınlığımı hissetmiş olmalıydı çünkü kan yürüdü yüzüne. Hızla lavabonun üzerindeki aynaya gidip yüzünü aynaya iyice yaklaştırdı.

"Lanet ustura," dedi.

Bana baktı ona inanıp inanmadığımı anlamak için, ama şimdi başka yerlerinde de görmüştüm aynı lekeyi.

"Çeneni de kesmişsin, boynunu da."

"Önemli değil."

Önemli değil, dudak boyası sadece. Utancımdan bakamıyordum ona. Kereste işi. Ortaklık. Baba ve oğul. Yüzüne tükürmek geliyordu içimden; sinsiliği, bayağılığı, ihaneti; içindeki ölüm, içindeki ben, içindeki Clara ve erkek kardeşlerim;

bütün gecelerimiz ve gündüzlerimiz, hayatlarımız.

Tek kelime etmedik, kitaplarımı ve sayfalarımı topladım. Gitmeye davrandığımda omzuma dokundu, ama bir omuz hareketiyle elini silkeleyip yatak odasına gittim. Pencereden içeri sızan karlı ışıkta soyunup kardeşim August'un yanına yattım. Viks'in kokusunu alınca kıpırdanıp, aman Allahım, diye söylendi. Parıldayan karda fosforlu bir havaya bürünmüştü oda. Pencerenin üstündeki saçaklardan annemin nedense kesik cam parçalarını andıran bir biçim alan karamelasını çağrıştıran buz parçaları sarkıyordu. Babamın hareketlendirdiği bir sessizlik dalgası yayıldı mutfaktan. Umursadığımdan değil, zerre kadar umursamıyordum. Ama umursuyordum yine de. Neden silmemişti o lekeleri? Neden bu kadar düşüncesiz davranıp beni o lekeleri, annem olmayan başka bir kadının dudak izlerini görmek zorunda bırakmıştı?

Onyx'in o kaşarlanmış kadınları! Babam onu öpecek bir kadını başka nerede bulabilirdi? Gözümde canlandırabiliyordum onları şimdi; seramik fabrikasında çalışan iri kıçlı, içki düşkünü kadınlar; bara sabahın onunda gelip kapanış saatine kadar hiç çıkmayan dul kadınlar, evli kadınlar. Bir tür özel kulüptü orası, alkolik kadınlar derneği.

Mutfakta duyabiliyordum onu, sabunu köpürtüşünü, derin soluklar alarak yüzüne su serpişini. Ayak sesleri duyuldu ve yatak odasının kapısında belirdi.

"Buraya gel," diye fısıldadı.

"Niye?"

"Seninle konuşmak istiyorum."

Şortumla yataktan kalkıp peşinden mutfağa gittim. Sıkıntılı görünüyordu yüzü; alnı kırışmış, gözleri yalvar yakar.

Kapının eşiğinde bekledim.

"Aklına yanlış şeyler gelmesin," dedi. "Bir şey yok. Şakalaşmayı seven kaçık kadının biri. Adını bile bilmiyorum."

"Önemi yok."

"Yok tabii. Kaçığın teki."

Odama gitmek için döndüm.

"Bir dakika."

Ona doğru döndüm yine.

"Anneni bilirsin."

"Bir şey söylemem."

"Yeterince sıkıntım var zaten. Anlıyor musun!"

"Elbette, Baba."

"Benim hakkımda ne düşündüğün umurumda değil, ama annenin canını sıkma."

"Biliyorum."

"Ne dediğimi anlıyor musun?"

"Anlıyorum."

"Pekala. Erkek gibi davran."

"Tamam."

Odama dönüp yatağa girdim. Mutfağın ışığı söndü, hemen yanımızdaki yatak odasına doğru yürürken döşeme gıcırdadı ayaklarının altında. Ayakkabısının teki yere düştü, sonra diğeri. Pantolonunu çıkarırken madeni para ve çivi şıngırtıları duydum, sonra da annemin yanındaki yerine uzanırken yatak yaylarının çıkardığı gıcırtıyı.

Karanlıkta iki farklı dünyada yan yana yatarken hayal ettim onları, aynı yemliği paylaşan horozla tavuk misali. Karı ve koca, yan yana, çukurlaşmış şiltede oluşmuş iki yuvada; ama ölü bir evlilikten arda kalanla ayrık. Kıvrandırıyordu beni. Tamam, kabul ediyorum! Annemde iş kalmamıştı artık; dişleriyle sorunları vardı, saçları kırlaşmıştı. Dudak boyası

kullanmazdı ve Onyx'in taburelerinden birine oturacak olsa kalçaları gülünç derecede küçük görünürdü herhalde; ama bir erkeğin yüzünde asla dudak izlerini bırakmazdı. Tanrı'nın iradesine boyun eğip sorumluluklarını yerine getiren bir kadındı –çamaşır, temizlik, yemek, çocuk bakımı. Bir erkeği evden uzaklaştırmaya yeterdi, bu yüzden babamı suçlayamıyordum. Ama o kadınlar! O koca götlü, haylaz kadınlar! Bir karısı ve ailesi olduğunu bildikleri halde yüzünde dudak izlerini bırakmaktan geri kalmıyorlardı. Babam ise onlardan daha iğrençti, çünkü izin veriyordu.

Uyku gelmek bilmedi, kıvranıp dururken elim August'un yastığının altında bir şeye değdi. Usulca yastığının altından çektim. Kahverengi, büyükçe bir zarf. Aylardır o esrarengiz zarfın peşindeydim, en değerli malımış gibi gizliyordu herkesten

Derin uykudaydı, ağzı sarkmıştı, doğrulup zarfın içindekileri çıkardım. Carole Lombard'ın kuşe kağıda basılmış fotoğrafları, çeşitli pozlarda, soğuk ve berrak ışıkta tuhaf bir şekilde pırıl pırıl. Mayoyla ve gece kıyafetiyle, geniş şapkalar ve korsan kıyafetiyle, at üstünde ve sürat teknelerinde, gecelikle parmak uçlarına basmış.

Sonra August'un sırrının nedenini keşfettim. Portrelerin bazıları kendi el yazısıyla imzalanmıştı. "Canım August için, hayranlıkla –Carole. "August için, ölümsüz aşkla –Carol." "Augie için, tutku dolu Malibu gecelerinin anısıyla –Carole." "Sevgili August; ne istersen yap bana. Ruhum ve bedenim senin. Aşkın Carole."

Gülüp geçmek gerekir böyle şeylere, çünkü aptal konumuna düştüğünü hissedersin. Açık ağzıyla uyuyan kardeşime baktım, soluğu buhar salıyordu soğuk odaya. O imzalı fotoğ-

raflar gülünç değildi ama. Hüzün verici, mahrem, kimsenin okumaması gereken mukaddes şeyler yazmıştı. On beş yaşındaydı, oysa ben ona hâlâ beş-altı yaşındayken davrandığım gibi davranıyordum. Benden sadece iki yaş daha küçüktü, ben nasıl tutkulu beysbol düşleri kuruyorsam o da Carole Lombard düşleri kuruyordu. Şefkat doldu içime. Eğilip soğuk alnını öptüm. Sonra fotoğrafları zarfa koyup yastığının altına kaydırdım.

Beyaz gecede öylece yatıp ağzımdan buğulu tüyler gibi çıkan soluğumu seyrettim. Hayalperestler, bir ev dolusu hayalperest. Babaannem Abruzzi hayalleri kuruyordu. Babam borçlarını temizleyip oğluyla birlikte taş dizme hayalleri kuruyordu. Annem evden kaçmayan neşeli bir kocayla cennete gitme hayalleri kuruyordu. Kız kardeşim Clara rahibe olma hayalleri kuruyordu. Küçük kardeşim Frederic sabırsızlıkla büyüyüp kovboy olacağı günü bekliyordu. Gözlerimi kapatıp ve evin içine yayılmış düş vızıltısını dinledim, sonra da uyudum.

İkinci Bölüm

Birden uykunun derinliğinden yavaş yavaş yüzeye doğru çıktığımı hissettim; biri vardı odada. Düş değildi. Kardeşimden ve benden başka biri daha vardı odada. Gözlerimi açtım.

Buz gibiydi oda, soluğum karbon monoksit salıyordu soğuk havaya. Yatağın başucunda bir kadın duruyordu, o kadar yakındı ki uzanıp dokunabilirdim ona. Mavi kadifeden akıcı bir tuvalet vardı üzerinde, ince beline saçlarının rengiyle uyumlu altın sarısı bir kordon bağlamıştı. Ayağında sırımları yine altın sarısı sandalet vardı. Bana bakıp gülümsedi. Bir an için Carole Lombard sandım. Elinde aydınlık bir küre tutuyordu, dünya gezegeni; kıtaları altın sarısı, okyanus ve nehirleri parlak mavi.

Birden anladım kim olduğunu, öylesine şaşırmıştım ki titreyerek battaniyenin altına girdim. Bakire Meryem'di. Başkası olamazdı. Yatak yüreğimin çarpıntısıyla sallanıyordu, bir kere daha bakmaya cesaret edemedim.

Kardeşimi sarstım. "Augie."

"Ne?" dedi benden uzaklaşarak.

Bir kez daha sarsıp yaklaştım.

"Odada biri var," diye fısıldadım.

Aniden doğruldu, hemen uyanmıştı, korkmuştu. "Nerde?" diye sordu. "Ben kimseyi göremiyorum."

Doğrulup Kutsal Bakire'nin az önce durduğu yere baktım. Gitmişti. İşaret ettim. "Şurda duruyordu. Gözlerimle gördüm."

"Kimi?"

"Kutsal Bakire'yi."

"Hay Allah müstahakkını versin," dedi tekrar yatağa uzanıp battaniyeyi kafasına çekerek.

***

Sabah annem bizi uyandırdığında kafam karışıktı, yatağın kenarına oturup giyinmeye başladım. Augie sırtüstü uzanmış tavana bakıyordu.

"Ne biçim kabustu öyle dün gece gördüğün?"

"Kabus filan değildi. Gerçekti, gördüm onu."

"Kafayı yemişsin sen."

"Lanet olsun, onu gördüm diyorum sana!"

Battaniyeyi üzerinden atıp pantolonunu giydi. "Görmüş de olabilirsin," dedi. "Sadece kafadan kontaklara görünür."

"Gördüm diyorum sana."

"Bana bir iyilik yap."

"Başka çarem yoksa yaparım."

"Anneme söyleme. Bilirsin annemi. Sana inanıp bu odayı türbeye çevirebilir. Mum yakıp her tarafa kutsal sudan serp-

meye kalkar."

"Augie, gördüm onu. Yemin ederim."

"Senin adına mutlu oldum, Dom," dedi gülümseyerek. "Hatta ailemizin adına mutlu oldum. Bir azizin kardeşi olmak herkese nasip olmaz. Tevekkelli değil bu kadar zenginiz."

Yüzümüzü yıkayıp yulaf lapası ve kahveden ibaret kahvaltımızı yapmak için mutfağa girdik. Clara ile Frederic masadaydılar ve kahvaltıyı bitirmek üzereydiler. Babaanne Bettina kalaydan şeker kasesini iki kulpundan kavramış, amansız bir polis gibi masanın başına dikilmişti. Kendi kendini şeker dağıtıcılığına tayin etmişti; şekerin her türlü kullanımına karşıydı, oysa biz her şeye şeker katmayı seviyorduk. Her sabah yatak odasından getirdiği şeker kasesini mavi damarlı elleriyle kulpundan sıkıca tutarak her kaşık için savaşırdı bizimle.

Clara ile Frederic okulun yolunu tuttular, annem kahvesini yudumlarken Augie ile sessizce yemeğimizi yedik. Sonra Augie beni dirseğiyle hafifçe dürttü.

"Anne," dedi. "Bakire Meryem'i gördün mü son zamanlarda?

"Oo, evet," dedi annem canlanarak.

"Nasıldı?"

"İyi, iyi, çok iyi. Öyle güzeldi ki."

"Cennette miydi?"

"Yo, hayır. Kümesteydi."

"Kümeste mi? Ne iş vardı orda?"

Annem öne doğru eğildi, heyecan okunuyordu gözlerinde. "Haçın önünde diz çökmüştü, Hazreti İsa'nın ayaklarını öpüyordu."

Augie bana dönüp bilgece başını salladı.

"Bir şey söyledi mi peki?"

"Evet, 'Bu benim dünyanın günahları için ölen sevgili oğlum,' dedi."

Augie gülümsedi bana.

"Bunu aş da göreyim seni, kuş beyinli."

"Kes sesini," dedim.

"Bir kere de beni ziyaret etse ya," dedi Augie. "Bazı insanlar ne kadar şanslı."

"Dua et," dedi annem. "Dua her şeyi mümkün kılar."

"Duydun mu, aptal? Dua!"

Yulaf lapasından bir avuç aldığım gibi yüzüne yapıştırdım. Öylece oturdu orada, burnundan ve gözlerinden lapa sarkarak, gülümsemesi bozulmamış.

"Ah, Dominic!" dedi annem. "Neden?"

"Kardeş kardeşe karşı," diye inledi Babaannem, elleri kamının üzerinde. "Tanrı Amerika'nın yardımcısı olsun!"

Kitaplarımı kaptığım gibi okulun yolunu tuttum.

***

Bütün sabah silinmedi aklımdan, örümcek ağı gibi yapışmıştı belleğime, bir kenara konamayacak kadar inatçı. Gerçekten görmüş müydüm Bakire Meryem'i, yoksa annem miydi yatağın yanındaki? Annem olamazdı. Sokaktan geçen tuhaf bir kadın mı girmişti evimize? Optik bir yanılsamaydı belki, ışık ve gölge oyunu. Mavi tuvalet ve altın sarısı sandaletli bir kadının birinin yatak odasına girdiği duyulmuş şey miydi? Ya onu görmeden önce varlığını hissetmiş olmama ne demeliydi?

Bırakmadı peşimi. Geometriyi kırıp yürüyüşe çıktım. Peder Murray rahip evinin verandasında siyah paltosuyla bir ileri bir geri yürüyerek dua kitabını okuyordu. Gördüğüm hayali ona anlatmak için verandaya doğru yürümeye başladım, ama sonra yararı olmayacağına karar verdim; çünkü Peder Murray cennetin ve yeryüzünün ikilemlerinin bütün cevaplarını sular seller gibi bilir, onları şekerleme dağıtır gibi dağıtırdı.

Kilisenin yan kapısına yürüyüp içeri girdim, vaftizlerin ve cenazelerin buhur kokusu burnumda; ayinlerin ve takdislerin buhur kokusu, kendi kokum, geçmişimin kokusu, doğmadan önceki ve öldükten sonraki hayatımın kokusu.

Annemle babam bu kilisede evlenmişler, biz çocuklar bu kilisede vaftiz edilmiştik. Büyükbaba Giovanni'nin cenaze töreni burada yapılmıştı, Babaannemin ve bizim cenaze törenlerimiz de burada yapılacaktı. Torricella Peligna'nın kilisesine girmek gibi bir şeydi bir bakıma. Hiç bulunmamıştım orada, ama bu kiliseden çok farklı olacağını sanmıyordum; aynı mum ve buhur kokusu, şimdi Meryem Ana adağının önünde diz çökmüş gördüğüm kadınlar gibi diz çökmüş iki-üç kadın.

Parmağımı kutsal su çanağına daldırdım, istavroz çıkardıktan sonra parmak uçlarıma basarak Kutsal Bakire heykeline doğru yürüdüm. Balmumuyla sıvanmış yüzü yukardan bana baktı dizlerimin üzerine çökerken. Çıplak ayaklarıyla bir yılanı eziyordu, kollarında bebek İsa vardı. Güzel bir heykel değildi; yanakları şiş, çenesi fazlasıyla sert, ifadesi aşağılayıcıydı. Bebeğin yüzü ise asık suratlı bir yaşlının yüzüydü ve Meryem'in ellerinden daha büyük değildi.

Dua etmeye çalıştım. "Sen miydin?" diye sordum. "Ne

anlama geliyor?" Gözlerimi kaldırıp ona baktım, baktıkça daha çirkin göründü heykel gözüme, Kutsal Bakire'yi değil de dünyevi bir canlıyı gördüğüme ikna oldum; Carole Lombard'ı belki, ya da Garbo'yu, ya da Jean Harlow'u, ya da Miriam Hopkins'i. Kafam o kadar karışmıştı ki, ağrıyordu. Anlamsız ve yorucuydu.

Öğle çanını duyduğumda sevindim, okul bahçesine döndüğümde güneş alev almış bir attı gökte, bir bulut sürüsünü dağlara doğru sürüyordu. Erkek çocukları hentbol sahasının güneş alan yerlerinde kümelenmişlerdi. Kızlar dizlerine inen plili etekleriyle okul basamaklarında rahibelerin etrafında toplanmış kuşlar gibi cıvıldıyorlardı. Buzlar çözülüyor, çıplak ağaçlardan su damlıyordu; kar tabakaları eğik çatılara daha fazla tutunamayıp su oluklarından usulca yere kayıyorlardı.

Bisikletlerin bağlandığı demire tutunup kendimi yukarı doğru ittim, sıcak güneş öptü beni. Ne gün! Uzun, falsolu toplar görüyordum mavi gökte. Birkaç dost yanımdan geçip saygılı bir biçimde kolumun durumunu sordular, yakındır dediler. "Selam, Dom," dediklerinde, St. Catherine Lisesi'nin gelmiş geçmiş en iyi atıcısına saygılarını gösteriyorlardı, çilli ve kepçe kulaklı çocuğa değil.

İki birinci sınıf öğrencisi geldi, biri "Hey, sen Dominic Molise değil misin?" diye sordu.

"Tam isabet."

İki spor yazarıyla söyleşmek gibiydi.

"Boulder Lisesi'ne karşı seyrettim seni," dedi. "Müthiştin!"

Alçak gönüllü bir gülümsemeyle karşılık verdim. "Sadece iki vuruş yapabildiler, hafızam beni yanıltmıyorsa."

"On dokuz oyuncuyu yerine yolladın."

"İyi günlerimden biriydi."

"Hey, Dom. Tükürüklü top atar mısın?"

Gizemli bir biçimde gülümsedim.

"Bu sorunun cevabı, evet. Ama aramızda kalsın."

"Okul takımı bu yıl başarılı olacak mı sence, Dom?"

"Atıcı sorunu yok."

Gülümsediler.

"Boyun kaç, Dom?"

"Bir yetmiş."

"Ben senden uzunum."

Bir kahkaha attım. "Elinde beysbol sopasıyla nasılsın, kerata? Karşında da ben varım?"

Buz gibi kaldı. "Kötü bir niyetle söylemedim, Dom."

"Sorun yok, evlat."

Gittiler.

Kolum karıncalanmaya başlamıştı bile, güneşe çıkarılmış bir bitki misali. Nabız gibi attığını duyabiliyordum, dostane bir biçimde sıktım hafifçe. Acele etme, koçum; Şubat'ın ortası henüz, bu güneşli hava başını döndürmesin; sakinleş, uykuya dön. Okul çıkışında sallarız birkaç tane, kanımızı kaynatmaya yetecek kadar.

O öğleden sonra saat üçte kar yağmaya başladı yine, lapa lapa, gökyüzü alacakaranlıktı. Ken Parrish ile haftanın üç günü jimnastik salonunda çalıştığımız Elk Kulübü dört blok ötedeydi. Ken'in babası kulübün yönetim kurulundaydı, orada çalışabilmemizi o sağlamıştı. Atış çalışması yapılamayacak kadar küçüktü salon, ama bowling pistinin iki ayrı ucunda durup paslaşmak iyi oluyordu.

Kulübe vardığımda Ken henüz gelmemişti. Eşofmanımı

ve beysbol ayakkabılarımı giydim, soyunma salonundaki sıralardan birine uzanıp gelmesini bekledim. Bodrum pencereleri kaldırım hizasındaydı, dışarıda yağan karı ve karın üstünde yürüyen insanların ayaklarını görebiliyordum.

İyi zamanlardı benim için Ken'le salonda geçirdiğim saatler, kışın en iyi zamanları. Roper Lisesi'nin son sınıfındaydı Ken, en iyi arkadaşımdı ayrıca. Beysbol özlemiyle geçiriyorduk günlerimizi. İki farklı liseden kovulduktan sonra Roper Lisesi'ne dönmüştü Ken; notları kötü olduğundan değil, Boston Fenway Park'daki beysbol maçlarını seyretme sevdasıyla okulu kırdığı için.

Yankee takımından Lou Gehrig'di Ken'in idolü. Üç kırık Gehrig sopası, bir de üzerinde Gehrig'in pıhtılaşmış kanıyla başparmağından birkaç küçük kıl bulunan bir yara bandına sahipti. Şöyle gerçekleşmiş; Bir akşam Yankee'lerin yedek kulübesinin arkasında otururken Lou Gehrig'in başparmağındaki yara bandını çekip ilk kalenin yakınına bir yere fırlattığını görmüşken koridor boyunca deli gibi koşup bariyerden atlamış, sahaya girmiş, yara bandını çimin üzerinden almış ve iki görevli tarafından yaka paça stadyumdan atılmış. Ama istediğini elde ettiği için hiç umursamamış Ken.

Maçtan sonra Yankee'lerin soyunma odasının kapısında Gehrig'in çıkmasını beklemiş. Ken büyük oyuncudan yara bandını imzalamasını istemiş, Lou dolma kalemini çıkarıp yara bandını Ken için imzalamış. O yara bandı çerçevelenmiş olarak Ken'in yatak odasının duvarındaydı. Bir gün çok büyük para edeceğinden emindi, oysa ben değildim. Eski oyuncular çabuk unutulur.

Parrishler Roper'ın en zengin ailesiydi. Bir nalbur dükkanları, bir de mobilya fabrikaları vardı, College Hill'de üç

katlı bir evde yaşıyorlardı. Tenis kortu, havuz; kasabanın tek özel havuzu. Üç arabaları, bir aşçıları, bir uşakları ve bir bahçıvanları vardı. Işıklandırılmış Noel ağacı her yıl birinciliğe layık bulunurdu.

Devasa taş evleri tek bir amaç için inşa edilmiş bir kaleydi sanki; biricik kızlarını korumak. Kenny beni sık sık evine davet ettiği için Dorothy'nin yatak odasının ikinci katta, evin güneybatı köşesinde olduğunu biliyordum. Birçok gece yatak odasının penceresine bakmak için yolumu değiştirdiğimi bilirim. Bazen pencerede olurdu, ama nadiren. Perdelerin arkasından yansıyan o sıcak ışığı görmek bile yüreğimin atışlarını hızlandırmaya yeterdi. Seviyordum onu. Çılgınlıktı, delilikti; ama ayağının altındaki paspas, yattığı yatak, tenine sürdüğü sabun, üzerine oturduğu klozet olmaya razıydım.

Colorado Üniversitesi'nin İngilizce Bölümünün ikinci sınıfına gidiyordu. Onu ilk kez üç yıl önce, babasının nalbur dükkanında çalıştığı yaz görmüştüm. O günden beri onun özlemiyle yanıyordum. Tüylerim ürperiyor hatırladıkça.

Babamın bir siparişini almak için gitmiştim dükkana o sabah, gri önlüğüyle tezgahın arkasında duruyordu.

"Size nasıl yardımcı olabilirim?" diye sordu.

İki numara duvarcı kalemi almak istediğimi söyledim.

"Böyle bir şey var mı gerçekten?" dedi gülümseyerek. "Hiç duymadım."

"Var tabii ki," dedim, "büyük, düz bir kalem."

Gri gözleri iri ve samimiydi, saçları kısa kesilmişti; hayatımda gördüğüm en cana yakın sarışındı. Kim olduğunu biliyordum, çünkü üniversitenin güzellik kraliçesi seçilmişti. Ayrıca tenis şampiyonuydu, fotoğrafı sık sık yerel gazetemiz *Denver Post*'ta yer alırdı.

Babasına kalemlerin nerede olduğunu sordu, babası dükkanın ön tarafındaki rafları işaret etti. İki metre yüksekliğindeki mal yüklü raflar boyunca izledim onu. Kedi gibi yürüyordu, beyaz spor ayakkabılarıyla şık ve akıcı. Önlüğü altına giydiği mavi eteğinden iki santim kısaydı, o taş gibi atlet kıçı dalgalanıyordu eteğin altında.

Kalemler tavana yakın raflardan birindeydi, tekerlekli uzun bir merdiven vardı. Merdiveni rafın altına çekip hiç tereddüt etmeden tırmanmaya başladı.

"Bir dakika," dedim, "ben çıkayım."

"Saçmalama," dedi gülümseyerek.

Gayet emniyetliydi merdiven, üstten ve alttan rayların üzerinde harekete ediyordu, iki elimle tuttum yine de, biri merdivene tırmanırken insan merdiveni iç güdüsel olarak nasıl tutarsa öyle. Bir şey daha yaptım düşünmeden, iç güdüsel olarak. Başımı kaldırıp baktım. Gördüğüme benzer bir şey görmemiştim o güne kadar. O kıç; altın renginde iki yuvarlak ekmek somunu, aralarında da nefes kesici bir yarık ve çalıyı andıran kıllar.

Hayatım boyunca oranın can sıkıcı itiliciliğinden şikayet edip kafa patlatmıştım, çünkü o güne kadar annemin ve teyzelerimin eteklerinin altından görmüşlüğüm vardı sadece; fare yuvası kadar şaşırtıcı, elektrik süpürgesinin topladığı toz tabakası kadar kasvet verici, iğrenç ama gerekli, her erkeğin bir gün yüzleşmesi kaçınılmaz olan şey. Tevekkelli değil saklıyorlardı kadınlar. Tevekkelli değil ona bakmak, onu arzulamak günahtı; hele evli değilsen girmek günahların en büyüğüydü.

Yine de iki metre üstümde, eteğinin içinde esmer bir bulut, pencerelerden giren ışığın altında pırıl pırıl; büyülenmiştim.

Sesini duydum sonra; "Hayatımda daha aptalca bir ifade görmedim."

Ölümcül bir gülümsemeyle bana bakıyordu yukarıdan. Utanç ve panik. Kendimi sokağa atmak geldi içimden. Merdivenden indi, gözlerimi kaçırıp geri çekildim.

"İşte, kalemin."

Döndüğümde elinde kalemle beni inceliyordu; öfkeyle değil, aşağılayarak.

"On sent," dedi.

Eline on senti tutuşturup kalemi aldım. Titriyordum, gitmek üzere döndüm ve tel askıya asılı boya fırçalarına takıldım. Birkaç tanesi yere düştü. Sokağa koşmak geldi içimden yine. Orada durmuş bana bakıyordu.

Bir özür kekeleyip fırçaları toplamak için eğildim.

"Ben hallederim," dedi. "Yeter ki git."

Tökezleyerek çıktım dükkandan. Ölme zamanıydı, hayatımın sonu. Uzanıp bir daha ortaya çıkmamacasına saklanabileceğim bir yer arayışıyla On İkinci Cadde'ye kadar yürüdüm. Yarım blok ötede bir çıkmaz sokağa rastladım. Güneş görmeyen, gölge bir yer. Cana yakın bir çöp bidonu buldum, iki elimle tutup içindeki yağlı paçavralara, boş yağ tenekelerine ve makine parçalarına baktım içine atlayıp saklanma isteğiyle.

Haftalarca düşündüm o sabahı, nalbur dükkanının önünden geçmeye korkuyordum; en olmayacak zamanlarda aklıma geliyor, belleğimde bir bomba gibi patlıyordu; aynaya bakmaya utanıyor, geceleri yatağımda mermi yemiş biri gibi kıvranıyordum. Sonunda, onu suçluyordum. Ne diye çıkmıştı o merdivene? Benim çıkmama neden izin vermemişti? Bilerek yapmıştı.

Kenny'le arkadaş olup beni evlerine davet edinceye kadar bir daha görmedim onu. Kenny beni Parrishlerin salonuna soktu ve karşımdaydı –yirmi bir yaşına gelmişti, omuzlarına dökülen saçlarıyla bir buzdağı kadar güzeldi. Deriden koltuğa oturmuş kitap okuyordu geniş çerçeveli siyah gözlüğüyle. Üç yıl geçmişti Nalbur dükkanında yaşanan felaketin üzerinden, Kenny beni ona tanıştırırken nefesimi tuttum. Gözlüklerinin üzerinden bakıp, "Selam," dedi ve kitabına döndü. Rahat bir nefes aldım. Tanımamıştı beni.

Ken "Hemen dönerim," dedikten sonra hızla üst kata çıktı. Kanepeye oturdum, yalnız kaldığımızı söylemek doğru olmazdı ama, çünkü ben yoktum odada. Pencerenin yanına oturmuştu, hafifçe sallanan perdelerin arasından akşam güneşi sızıyordu içeri. Bacaklarını altına çekmişti, ipek dizleri iki altın küre gibi parlıyorlardı. Sigara yakarken bile ben odada değilmişim gibi davrandı, memnuniyet duydum bundan.

Oda devasaydı, çatısı kirişlerle kaplı, şöminesi içinde ayakta durulabilecek kadar büyük. Koltuk ve kanepeler yumuşak yeşil deriden. Yüzlerce kitap sıralanmıştı duvarlardaki raflara. Gramofonda Ravel'in Bolerosu çalıyordu, sesi ancak duyulabilecek kadar açık.

"Sigara içsem rahatsız olur musun?"

Sigara paketini alıp fırlattı. Tek elle güzelce yakaladım. "Teşekkür ederim, sigaram var," dedim.

Sessizlik yine. Bir sigara yakıp rahat koltukta arkama yaslandım, dumanı tavana doğru üfledim.

"Ne kadar çok kitabınız var," dedim.

Tek kelime etmedi. Eli kitabın sayfasını çevirdi. Ayağa kalkıp rafların önünde durdum. Yeni kitaplardı çoğu, Martin

Kırtasiye Dükkanı'nın ön vitrininde sergilenenlerden; Hemingway, Caldwell, Bromfield, Waugh. Benim okuduğum kitaplar St. Catherine tarzıyla sınırlıydı: *Quo Vadis, Azize Teresa'nın Hayatı, Ivanhoe, Geyik Avcısı.*

Annesi de bir başkaydı Ken'in; tombul ve şık, çok sosyal, sürekli gazetelerin magazin sayfalarında. Benden hoşlanmıyor, ama çaba harcıyordu. Evde ne zaman karşı karşıya gelsek gözlerinde bir hayret ifadesi belirir, adımı hatırlayamazdı.

"Merhaba, Tony," derdi.

"Dominic. Dominic Molise."

"Ken neyi çok iyi yaptığını söyler hep?"

"Beysbol topunu atmayı."

"Anlıyorum. Herkesin iyi yaptığı bir şey vardır mutlaka sanırım." Sonra Kenny'ye dönüp, "Sen ve Tony'nin başınızı belaya sokmanızı istemiyorum," der, arabasına atlayıp önemli bir toplantıya giderdi.

Bay Parish pek görünmezdi ortalıkta. Üniversitedeyken mükemmel bir atletmiş, ama çok kilo almış, saçları kırlaşmıştı. Aynı tüvit ceketi giyer, zincirleme sigara içer, sürekli işinden endişe ederdi. Radyoda haber dinlemeyi hiç ihmal etmez, Roosevelt'ten nefret ederdi. Koltuğunun etrafında da sayfaları dağılmış Denver gazeteleri eksik olmazdı.

Kenny benim evime gelmeyi severdi. Eski ve sadeydi, ama rahat ederdi evimizde; mutfak penceresinin yanına oturup bir tabak spagetti ya da ev ekmeğiyle bir kase çorba içerdi. Yemekleri nasıl pişirdiğini sorması annemi pek memnun ederdi. Şüpheli bir biçimde etrafında vızıldayan, güzel ayakkabılarına, terzi elinden çıkma pantolonuna ve kaşmir kazaklarına kaşlarını çatarak bakan Babaanne Bettina için çıldırdı.

Babaannem masaya oturup kollarını kavuşturur, onun yiyişini seyrederken Kenny'nin kulağına pek hoş gelen İtalyanca sözcüklerle ona hakaret ederdi.

"Ne dedi?" diye sorardı Kenny. "Şimdi ne dedi?"

Ve ben çevirirdim. "Burdan Palermo'ya kadar düzülmüş bir fahişenin oğlu olduğunu söylüyor."

"Harikulade!" diye bağırırdı Ken. "Harikulade!" Sonra iskemlesinden fırlayıp ona sarılır, babaannem küçük elleriyle onu tokatlayıp odasına kaçarken onu öpmeye çalışırdı.

** *

Kenny'yi beklerken kestirdim biraz sıranın üzerinde. Sıcaktı oda; buhar, ter ve antiseptik kokuyordu. Geleceğimin etrafımda dalgalandığını hissedebiliyordum; parlak günler, beni bekleyen heyecan dolu yıllar. Bütün büyük adamların hissettiği bir şeydi bu; kemiklerinde bir coşku, onları diğerlerinden farklı kılan gizemli bir enerji. Onlar biliyorlardı! Farklıydılar. Edison sağırdı. Steinmetz kambur. Bebek Ruth öksüz, Ty Cobb yoksul bir Georgia çocuğu. Giannini sıfırdan başlamıştı. Herkes Henry Ford'un deli olduğunu düşünmüştü. Carnegie cüceydi, bendeniz gibi. Tony Canzoneri varoş çocuğuydu. Yoksul genç adamlar, sihirli değnekle kutsanmış, Amerika'da talihi bulmuş. Allahtan babam Torricella Peligna'dan ayrılacak kadar sağduyu sahibiymiş! Zor zamanlardan geçiyorduk, ona şüphe yoktu, işsizlik hat safhadaydı; ama ünle kutsanmışları harikulade bir gelecek bekliyordu.

Dört sularında geldi Kenny. Başında kürk şapka, üstünde koyun derisinden bir kaban. Yeniydi kabanı.

"Vay canına," dedim üstünden çıkarışını seyrederken.

"İstiyor musun?" Fırlattı kabana bana. "Al. Hediyem olsun."

İstemediğimi söyleyip teşekkür ettim, çünkü samimi değildi; bu kadar varlıklı oluşunu önemsiz göstermek için yaptığı numaralardan biriydi sadece.

Kötü hissediyordu kendini, ayakkabılarını ayağından fırlatarak çıkarıp onları dolaba yerleştirdi.

"Allahın cezası kar," dedi.

Pantolonunu çıkardı. Kızkardeşine benziyordu, aynı gri gözler, aynı kemik yapısı Ken'in. Dorothy bacakları, ince Dorothy beli beni hep hayrete düşürürdü. Zarif ve havalı şortlar giyerdi, bir kıza yakışan türden, bu da birinci kaleci olarak geleceğine gölge düşürüyordu kanımca. Kendine saygı duyan bir beysbolcu soyunma odasında asla böyle bir şortla görünmezdi.

Eşofmanını ve ayakkabılarını giydi, beysbol eldivenlerimizi alıp bowling pistine gittik, konuşmadan top atıp tutarak ısınmaya başladık. Küçük pencerelerden lapa lapa yağan karı görebiliyorduk. Can sıkıcıydı. Kısa ve kötü bir top attım, eldiveninin altından kaçıp duvardan döndü.

Bezgindi, eğilip topu almadı bile.

"Siktir et," dedi. "Bırakalım."

"Daha yeni başladık."

Eldivenini çıkarıp soyunma odasına kadar fırlattı.

"Delilik bu. Kışın ortasında Colorado'nun kıçı kırık bir kasabasının Elk Kulübü'nün bodrumunda top atıp tutan iki zeki insan. Mide bulandırıcı."

"Hiç yoktan iyidir."

"Bana yetti. Bu Allahın cezası kasabayı havaya uçurmaya hazırım. Kendimizi kandırıyoruz."

Soyunup duşun altına girdik. Sıcak suyun buharının arasından dışarıda yağan karı görebiliyordum. Şan ve şöhret yolunda bir duraktı Roper alt tarafı. Geleceğine inancı olan insan her koşulda sabırlı olmayı bilmeliydi.

Elk Kulübü'nün kalın ve yumuşak havlularıyla kurulandık. Hava kararmıştı dışarıda. Kar zincirlerinin takırtısı duyuluyordu, adliye binasının boğuk çanları beşi çaldı.

Masaj masasına uzanıp Kol'u havaya kaldırdım. "Yardımına ihtiyacım var, Ken. Senin sihirli temasın için ağlıyor."

"Tamam, canım," dedi, pazımı okşayarak.

Avucuna alkol döküp masaja başladı, parmak uçlarımdan yukarı doğru, alkolü gözeneklere yedirerek, gerilim çözülüp kolum uysallaşıncaya dek kasları yoğurarak.

Yumruğumu sıktım, çelik gibiydi kolum. Daha iyi olamazdı. Henüz Şubat ayındaydık ve Kol Ağustos ortasındaymışız kadar formdaydı.

Kenny parmağımın ucundan tutup koluma havaya kaldırdı; ağır, büyük bir balık kadar ağır ve gevşekti. "Paha biçilmez," dedi. "Ölümcül silah."

Doğruldum, kendimden memnun.

"Ona bu kadar iyi baktığın için teşekkür ederim."

"Zevk benim için, Dom. Seni kıskanıyorum."

"Kıskanma. Ortada bir şey yok –henüz."

"Ben ikinci sınıf bir lise oyuncusuyum. Geleceğim yok."

"Benim de. İhtiyar dün gece bana niyetini açtı. Beni taş ustası yapacakmış."

"Önce beni öldürmesi gerekir."

"Her şey planlandı. Liseyi bitirir bitirmez yanında çalışmaya başlayacağım."

"O kadar aptal olamaz! Gerekirse onunla konuşurum."

"İyi niyetli aslında. Anlamıyor sadece, kafası basmıyor."

"Dom! Çok geç olmadan gidelim bu kasabadan."

"Nereye?"

"Catalina'ya, Cubs'ların yanına."

"Seni Yankee'ci sanıyordum."

"Onlar Florida'da. Çok uzak, çok geç. Catalina burdan sadece iki bin kilometre."

"Diyelim ki gittik, ne yapacağız orda?"

"Takımda şansımızı deneyeceğiz, dangalak."

Heyecanlandım. "Ciddi misin?"

"Tanrı şahidimdir."

Masadan fırlayıp ellerimi ovuşturdum. Volta atmaya başladım. Bir havlu tekmeledim. "Aman Allahım!" diye haykırdım. "Cubs ve ben!"

Dans edip havalara sıçradı Ken, taşakları hopluyordu. Dolabına gidip bir paket sigara aldı. Birer sigara yaktık. İki nefes aldıktan sonra heyecanımız biraz yatıştı, düşünceli bir hal aldık.

"Sana bir şey sormak istiyorum," dedi.

"Sor."

"Samimiyetine güveniyorum. Doğruyu söyleceksin."

"Pekala."

"Bana yalan söyleme, Dom. Tanrım, kandırma beni! Fazlasıyla önemli."

Yumruğumu yüreğimin üzerine yerleştirdim.

"Şerefim üzerine yemin ediyorum."

Tereddüt etti, Sigarasını yere atıp ezdi. "Ben Chicago Cubs için oynayabilecek kadar iyi miyim?"

Allah! Ne soru! Aç gözleri tek bir yanıt için yalvarıyorlardı. Onun dışında bir yanıt yüreğine bıçak gibi saplanacaktı.

İlişkimizin de sonu olurdu ayrıca. Oynamalıydım, inandırıcı olmalıydım. Dolabıma gittim, şortumu giydim, sonra aynanın karşısına geçip saçımı taradım.

"Beni perişan ediyorsun, Dom."

"Sıradan bir soru değil bu, düşünmek için biraz zaman tanımalısın," dedim ona. "Hayatının akışını değiştirecek bir şey söylemek istemem. Zor soru. Sormamış olsaydın keşke."

Hastalıklı bir gülümseme belirdi üst dudağında.

"Yanıtlamak zorunda değilsin. Ne diyeceğini biliyorum zaten." Öne eğildi, dirseklerini dizlerine koyup yüzünü örttü.

"Acele karar verme, Ken. Düşünüyorum hâlâ."

"Söyle, hadi. Mahalli lig oyuncusu olduğumu söyle." İnandırıcı olmaktan uzak, mekanik bir kahkaha attıktan sonra buruk bir sesle, "Yanılıyor olabilirsin, biliyor musun?" dedi. "Gencim henüz, her gün oyunumu biraz daha geliştiriyorum. Ellerim harikulade, toplara uzun vurabiliyorum. Senin kadar şansım var!"

Yanına gidip avuçlarımı omuzlarına yerleştirdikten sonra gülümsedim. "Kenny, bana bir soru sordun. Henüz yanıtlamadım."

"Allahını seversen yanıtla o zaman! İşkence etme bana.!"

"Ken Parrish, ömrümde gördüğüm en iyi birinci kaleci adayısın. Şu anda, dış saha oyuncusu olarak birinci lig kumaşına sahipsin. Üç, dört yıl sonra Charlie Grimm'i, hatta yere göğe sığdıramadığın Lou Gehrig'i bile sollayabilirsin. Vuruşlarına gelince, Fort Collins'e karşı yaptığın o üç sayı vuruşunu asla unutamam! Biri iki yüz metre rahat gitti! Ken Parrish sen hazırsın! Şu anda birinci sınıf bir oyuncusun zaten."

Derin bir iç geçirdikten sonra elini uzattı.

"Teşekkürler, Dago."

El sıkıştık.

"Dürüst olmak zorundaydım," dedim. "Ama şımarmanı da istemem."

"Dürüstlüğün için sana minnettarım."

Sıra bendeydi.

"Ben de *sana* bir soru sormak istiyorum."

"Sor, ortak."

"Ben sana dürüst davrandım. Şimdi de senin bana dürüst davranmanı istiyorum."

"Dostluk bunu gerektirir. Nedir aklındaki, Dom?"

"Aynı şey. Benim Chicago Cubs'a girme şansım var mı?"

Kaşlarını çattı. "Zor soru!"

"Dostumsan değil."

"Düşünmem gerek."

"Acele etme, düşün."

Çenesini sıkıp sessizliğe gömüldü. Şortunu, gömleğini, sonra da pantolonunu giyişini seyrettim. Düşünüyordu, gözlerini kısmış tavana bakıyordu. Çoraplarını ve ayakkabılarını giydi, aynanın karşısına geçip kravatını bağladı. Sonra saçını ıslatıp taradı. Beni uyuz etmeye çalışıyordu ama nafileydi, ben yanıtı biliyordum zaten. Yine de çok uzatmıştı, benim uzattığımdan bile fazla.

"Evet?" dedim.

"Beni rahatsız eden bir şey var. Boyun kaç?"

"Ne ilgisi var?"

"Kabul edelim ki bütün iyi atıcılar uzun boylu ve uzun bacaklı olurlar."

Hiç hoşuma gitmedi bu.

"Senin boyun kaç, Parrish?"

"Bir seksen."

Kollarımı kavuşturup etrafında döndüm. "Ve sen kendini iyi atıcı sayıyorsun, öyle mi?"

"En iyisinden," dedi sırıtarak. "Az önce kendin söyledin."

"Son üç yılda benim kaç topuma vurabildin?"

"Hiç de az sayılmayacak kadar," dedi küstah bir tavırla. "Beş, altı belki."

"Pis yalancının tekisin! Sadece bir kez, o da tek kalelik ballı bir vuruştu!" Omzumu göğsüne dayayıp horozlandım. "Sana ne tür toplar atarım, biliyor musun Parrish? Alçak, taşaklarına yakın, çünkü orada durup sopayı sallayacak cesaretten yoksunsun!"

Duvara itekledim onu.

"Bir dakika!" dedi, beni kendinden uzaklaştırarak. "Bana bir soru sordun. Cubs'larla oynamaya hazır olup olmadığını sordun. Yanıtımı duymak istiyor musun, istemiyor musun?"

"Hayır, istemiyorum."

Omuz silkti. "Keyfin bilir."

Sustuk. Borulardan buhar tıslaması duyuluyordu. Eşyalarımı toplayıp dolaba fırlattım. Kenny yeni paltosunu giyip aynanın karşısında kürk yakasını düzeltti. Sonra dönüp gitmeye yeltendi. Böyle bitmesini istemiyordum. Çok fazla şey paylaşmış, güzel günler görmüştük.

"Dur bir dakika," dedim.

Durdu, geri geldi.

"Kızgın filan değilim," dedim.

"Olman için bir neden mi var?" dedi gülümseyerek. "Amerika'nın geleceği en parlak solak atıcısısın."

"Şunu baştan söyleseydin ya?"

"Sınıyordum seni. Büyük atıcılar kendilerini tutkularıyla

belli ederler. Ve özgüvenleriyle. Sende ikisi de var, Dom."

Elimi uzattım.

"Sağol, Ken."

El sıkıştık. Parmaklarımdan tutup elimi çevirdi. "Bir sanatçının parmakları," dedi. "Yehudi Menuhin'in parmakları kadar değerli. Bu parmakların taş dizeceğini düşününce kanım donuyor."

On parmağıma baktım. Kısa, küt ve güçlüydüler; düşen tuğlalar ve taşçı aletleri onları topraktan koparılmış kökler gibi büküp çarpıtmadan önce babamın parmakları da öyleydi herhalde.

"Asla tuğla dizmeyeceğim!" diye ant içtim. "Bir daha elime sıva küreği alırsam Allah da benim canımı alsın!"

"Catalina!" diye fısıldadı. "Mavi Pasifik kıyısı boyunca palmiye ağaçları! Güneş ışığıyla yıkanmış mavi gökler, sıcak tropik geceler! Kar yok! Hayatın beysbol oynamaktan, iyi otellerde çekilen ziyafetlerden ibaret olduğu küçük bir cennet ada."

"Dinliyorum."

"Bir düşün! Ve biz burada, bu iğrenç bodrumdayız. Kar fırtınasında canlı canlı gömülmüşüz. Tanrım, Dominic! Catalina hemen şu dağların arkasında, topu topu iki bin kilometre!"

"Çak öyleyse."

Bir kez daha el sıkıştık.

"Ne zaman?"

"Yarın," dedi. "Otobüse atlarız, iki gün sonra ordayız."

Bu keyfimi kaçırdı biraz.

"Kaç para lazım?"

Sözleşme imzalayıncaya kadar adam başı elli dolara ihti-

yacımız olacağını hesapladı. İnledim. Evimizin bütün eşyası, mutfak sobası dahil, o kadar etmezdi. Babamın gevşemiş çenesiyle borçlarımızı hesap edişi geldi gözümün önüne –kira, elektrik, sütçü, bakkal, kömürcü, doktor, marangoz. Öyle yoksulduk ki St. Catherine'in fakir rahibeleri bile bize ücretsiz eğitim vermeyi kabul etmişti.

Kenny de yeni paltosu, İngiliz ayakkabıları ve kürklü şapkasıyla karşıma dikilmiş, elli dolardan söz ediyordu elli sentten söz eder gibi. Haykırdım. Şu sözcükler çıktı ağzımdan:

"Kızkardeşin Dorothy benimle neden hiç konuşmuyor? Neden züppelik taslıyor bana? Ben ona ne yaptım? Serseri filan mı sanıyor beni? Beni her gördüğünde sırtını dönüyor. Aşağılanmış hissediyorum kendimi!"

Çenesi sarkmış, hayretle bana bakıyordu.

"Dorothy'nin bütün bunlarla ne ilgisi var?"

"Çok ilgisi var!" dedim. Odada deli gibi dolanıyor, havluları tekmeliyor, dolap kapaklarını çarpıyordum. "Çok ilgisi var, o kadar söylerim. Sen öyle düşünmüyor musun? Ona arka mı çıkacaksın? Pekala. Senin de, koca götlü annenin de, sinir küpü babanın da, koca evinizin ve hizmetçilerinizin ve arabalarınızın ve paranızın da canı cehenneme."

Sessizlik oldu, içimdekileri bu biçimde kustuğum için yerin dibine geçmek istedim.

Oturdu, kollarını kavuşturup gözlerini yere dikti. "Yazıklar olsun," dedi. Sonra uzaklaştı benden. Utanç içinde tükürdüm. Yaradan fışkıran irin misali fışkırmıştı her şey içimden. O güne kadar bir sır olmuştu benim için Dorothy Parker; içimi tatlı bir özlemle dolduran, bir yaz öğle sonrasında saçında güneşle koltukta kitap okuyan güzel bir kız, bir düş.

Her şey bitmişti Ken'le aramızda. Catalina bile durumu

kurtaramazdı. İki yabancıydık. Dostluğumuz sona ermişti belki, iki düşmandık. Merdiveni tırmanıp karanlık sokağa çıktığımızda Elk Kulübü'ndeki son idmanımızı yaptığımızdan emindim.

Kar o denli yoğun yağıyordu ki hemen karşıdaki adliye binası bile seçilmiyordu. Karla kaplı donuk farlarıyla arabalar geçiyordu ağır ağır. Pearl Sokağı'ndaki karla örtülmüş patlamış mısır arabasının yanındaki otobüs durağına yürüdük. Genellikle Ken'in otobüsünü beklerken bir daha ne zaman buluşacağımızı kararlaştırırdık. Şimdi elleri paltosunun ceplerinde, banka binasının duvarına yaslanmış otobüsün gelmesini bekliyordu. Bir süre sonra otobüsün beyaz gözleri belirdi karanlığın içinde. Ken kaldırıma yürüdü.

"Pekala," diye gülümsedi. "Sinirlerini biraz yatıştırmaya çalış, Dago."

Tepemi attırdı. Paltosunun yakasına yapıştım.

"Bir daha asla bana bu şekilde hitap etme!"

Gözleri hayretle büyüdü. Yakasını bıraktım, dönüp otobüse bindi. Otobüs egzoz gazını havaya salarak fırtınada gözden kayboldu. Ellerimi ceplerime sokup Pearl Sokağı boyunca yürüyerek anlamsız fırtınanın çamurunda evin yolunu tuttum. Ama karın da iyi bir yanı vardı her şeye rağmen. Seni diğerlerinden saklıyordu; çillerini, kepçe kulaklarını, sefil endamını; ve başka hayaletlerin yanından geçip hüznün içine yürüyordun; baş öne eğik, gözler saklı, vicdan azabın ve değersizliğin ruhunun derinliğinde emniyette.

Üçüncü Bölüm

Akşam yemeği hazırlanmış, sofra kurulmuştu. Bekliyorduk. Babaannem pencereden dışarı bakıyordu.

"Gelir," dedi annem. "Yemekte kuzu eti olduğunu biliyor."

Neşeli görünüyordu neredeyse; saçlarını örüp toplamış, temiz bir ev elbisesi giymişti. Ardında leylak kokusu bırakıyordu –çok fazla talk pudrası.

Saat yediye geldiğinde umudu kesip, sofraya oturduk; iç pilavla doldurulmuş kuzu göğsü, zeytinyağında sarımsakla kızartılmış yeşil biber ve jöle.

Annem yemiyordu. Masadan kalkıp tavayla tencereyi yıkamaya girişti. İki boş yer olmuştu şimdi masada, babamın peçetesinin yanında şarap sürahisi duruyordu.

"Ben olsam polisi ararım," dedi Clara.

"Ne demeye?"

"Kulağına küpe olsun diye."

Annemin sadık müttefiki olmuştu hep. On üçüne basmıştı; bir gecede küstahlaşmış, saldırganlaşmıştı sanki. Frederick ile salonu paylaşıyor, sert deri kanepede yatıyordu. Kendi yatak odasına kavuşacağı günü bekliyordu özlemle.

"O iğrenç bilardo salonunda geçiriyor bütün vaktini!" dedi. "Benin kocam böyle bir şey yapsa burnundan getirirdim."

"Kapa çeneni," dedim, en iyi arkadaşımı kaybettiğim için üzüntülü ve düşünceli.

"Kapatmayacağım çenemi. Sen ne biliyorsun ki? Erkeksin, baban gibi. Hep böyle olmuş, kadınlar erkekleri hep ezmiş."

"Amerika'dan başka ne beklenir?" diye hırladı babaannem. "İskambil kağıdı, bilardo salonu, viski ve kadın! İsa'nın o tatlı yoksulluğunu, o eski günleri bin kere yeğlerim. Kasabalar küçüktü en azından, insanlar çok uzaklaşmadıkları için yemek saatinde evde olurlardı."

Tabaklarımızı mutfağa taşıdıktan sonra Clara ile annem bulaşık yıkarken ödevlerimizi yapmaya koyulduk. Babamın eve gelmediği akşamlar pek çoktu, ama bu akşam bir terslik vardı. Soluduğumuz havada hissediyorduk bunu.

"Anne, yapma," dedi Clara. Başlarımızı kitaplarımızdan kaldırdığımızda annemin sessizce ağladığını gördük. Kızarmış ellerini kuruladıktan sonra çabuk adımlarla oturma odasından geçip yatak odasına girdi.

Clara bulaşığı bitirip kitaplarını masaya getirdi. Kendimizi kötü hissediyor, ödevlerimizi yapmakta zorlanıyorduk. Annemin ağladığını duyamıyorduk, ama ev bile farkındaydı gözyaşlarının; ayaklarının üzerine bastığı döşemeler, mobilyalar, eski ve cana yakın soba, tencereler ve tavalar, lavabo-

nun üstünde duran ve ellerinden hâlâ ıslak havlu.

"Annene git," dedi babaannem bana.

Başı yastıkta yatıyordu öylece, iki ıslak kuşu andıran gözlerini tavana dikmiş.

"Yalan söyledi, " dedi, sesi acı dolu. "Hep yalan söyledi. Ve artık çok geç."

Doğrulup burnunu sümkürdü.

Odanın karşı tarafında, komodinin altında babamın iş ayakkabıları duruyordu; aylardan beri giyilmemiş, boğum boğum ve çarpık; kireçli harçtan tebeşir beyazı, burnu ölü bir adamın parmakları gibi yukarı doğru kıvrık.

"Artık onu suçlamıyorum," dedi aynada kendine bakarak. "Yaşlandım, çekiciliğimi yitirdim, hiçbir zaman çekici sayılmazdım zaten. Bu yüzden evlendim onunla! Başka talibim yoktu."

"Çok iyi görünüyorsun, tam olması gerektiği gibi."

Bu kadar geliyordu elimden ve doğruydu. Başka türlü istemezdim onu. Harikulade değildi, ama güzeldi; acılı bir varlık, Tanrı'nın annesi gibi.

Kutsal resimler bize yukardan bakıyorlardı; yatağın hemen üstünde Meryem, başlığın üzerinde açık ve kanayan yüreğiyle İsa, komodinin üzerinde Aziz Anthony'nin bir heykelciği, karşı duvarda Azize Teresa. Bir rahibenin odasıydı, bir kez daha bu odada nasıl sevişebildiklerini düşünürken buldum kendimi; ama dördümüzün de tohumu bu odada, o yatağın üzerinde atılmıştı.

"Hiçbir zaman sevmedi beni;" dedi buruk bir sesle. "Flora teyzenle evlenmek istemişti aslında, ama Flora tahammül edemezdi babana. Flora'ya yüzüğü verdiğinde parmağına takmadı. Lavaboya fırlatıp bir kahkaha attı, baban da ona

inat yüzüğü bana verdi. Böyle evlendim babanla."

"Onu sevmedin mi?"

"Acıdım ona, kastettiğin buysa."

Komodinin altındaki burnu kıvrık ayakkabılara daha fazla katlanamadım; solgundular, aydınlıktılar, grotesktiler. Yatağın üzerinden kalkıp gürültü bir şekilde dolaba fırlattım.

"Komodinin altında sever onları."

"Ürpertiyorlar beni."

"Böylece evlendik, bana Roper'daki harikulade evimizi anlattı. Kendi evim!" Anımsamak gülümsemesine neden oldu. "Bunun bir kadın için ne demek olduğunu tahmin edemezsin. Ormanda, dedi, küçük bir derenin kenarında, çocuk büyütülecek bir yer. Denver'den trene bindik, biletleri unuttuğunu söyledi, kondüktör başımıza dikilmiş bekliyordu, cüzdanını da kaybettiğini söyledi. Yüreğim paralanmıştı haline, çünkü tuhaf bir İtalyan aksanıyla konuşuyordu, kondüktör söylediklerinden hiçbir şey anlamamıştı. Ben ödedim bilet parasını. Zavallı adam. Meteliği yoktu benimle evlendiğinde, rahibe verecek bir doları bile."

Ayakkabıların az önce durduğu boş yere baktı, sonra yataktan kalkıp dolaba gitti ve o hayaletimsi ayakkabıları alıp tekrar komodinin altına koydu. Aynanın karşısına geçti, karma karışık olmuş saçlarını inceledi, saç tokalarını çıkarıp ağzına yerleştirdi kten sonra ağzının kenarından konuştu;

"Sonra evimi gördüm, ormandaki harikulade evimi." Gözleri yatak odasında gezindi, buruk bir gülümseme belirdi dudaklarında. "Bu evin soğuk ve köhne olduğunu düşünüyorsun, değil mi? Roper Creek'deki o evi görmeliydin! Kasabanın çöplüğünün yanında bir gecekondu. Eski keresteden yapılmış, çatısı teneke. Su yok, lavabo yok, tuvalet yok.

Ağaçların arasında gideriyorduk hacetimizi. Bütün eşyamız iskemle niyetine kullandığımız kutulardan, bir şilteden ve fırın niyetine kullandığımız bir yağ varilinden ibaretti. Ah, Tanrım, nasıl yalan söyledi bana!"

Saçları omuzlarına döküldü, parmaklarını saçlarının arasında gezdirip haykırdı. "Sonra komşu gecekonduda yaşayan yaşlı kadın gelip eşyalarını geri almak istediğini söyledi, çünkü ödünç almıştı onları –kutuları, fırını, şilteyi, ve kadına yardım ettim onları taşıması için. Hiçbir şey kalmamıştı, döşemenin kiri sadece."

Onun için ne kadar korkunç olduğunu düşündüm, ama babama da acıdım. Annem kurban olmuştu bu işte sadece, oysa babam hem kurban hem de hain.

"Zavallı adam," dedim.

"Yalan söyledi!" diye bağırdı bana.

"Yoksuldu, kapana kısılmıştı."

"Yalancıydı."

"Gururluydu, bu yüzden yalan söyledi."

"Yalancının gururu olur mu?" Pencerenin önüne gitti, cam buz tutmuştu. Titreyerek dirseklerini tuttu, sonra geri geldi. "Babanı suçlamıyorum artık. Kendimi suçluyorum. Bir erkeğin yalanlarına katlanırsan şikayet etme hakkın yoktur. Sen de onun kadar yalancısındır."

Bir korna sesi geldi sokaktan. Ön kapıya gittiğimde Clara ile kardeşlerim kapıda dikilmiş kaldırıma park etmiş gri sedanı seyrediyorlardı. Kenny babasının arabasını almış olmalıydı.

"Vay canına!" dedi Augie. "Yepyeni bir Lesalle. Şu uzun ve zarif kaputa bak!"

Kısa kollu gömleğimle dışarı koştum. Kenny direksiyon-

daydı, yolcu koltuğunda da benzersiz ve harikulade Dorothy. Üzerinde kürk mantosu vardı, boynuna beyaz bir atkı bağlamış, bal rengindeki saçlarını paltosunun yakasından içeri sokmuştu. Gülümsüyor, hatta ilk kez yüzüme, gözlerime bakıyordu. Havalanmak üzere olduğumu hissettim, ayaklarımın yerden kesilmesini engellemek için arabaya tutundum. Şaşkındım, nutkum tutulmuştu.

"Merhaba," dedi gülümseyerek.

Tennyson'ın bütün sözcüklerinden daha anlamlıydı dudaklarından dökülen o sözcük. Tanrım, nerden bulmuştu bu kadar güzel bir sözcüğü? Ne kadar yaratıcı, ne kadar zekiydi!

"Merhaba," diye karşılık verdim, ama yine de çok fazla konuşmuşum, uzun bir söylev vermişim duygusuna kapıldım. Kenny beni seyrediyordu. Güldü.

"Paltonu giy, Dom."

"Olur. Ama niye?"

"Apollo sinemasında Ginger Rogers'ın bir filmi oynuyor, Dorothy filmi görmek istiyor."

Gerçek miydi bu olanlar? Yoksa hayal mı kuruyordum? Aklımı kaçırıp kurduğum hayalin etkisiyle sokağa mı fırlamıştım? Karşımda duran o aydınlık yüze baktım; iri gri gözlerine, içinden hin buharların çıktığı çekici ağızına.

"Lütfen gel," dedi ağzı.

Harikulade. Shakespeare'den daha iyi. Oracıkta can verebilirdim. Mis kokulu parfümü arabadan dışarı yayılıp beni pembe bir bulut gibi sardı. Kendimden geçmiş bir halde eve doğru yalpaladım; ayaksız, bir meltem, yüreğinin motoruyla havada giden bir şey.

"Kim bunlar?" diye sordu babaannem. "Ne istiyorlar?"

"Kenny," dedim, onları itip aralarından geçerek.

"Müthiş bir araba," dedi Augie.

"Cenaze arabasına benziyor," dedi Bettina. "Nereye götürüyorlar seni, kabristana mı?"

Onları kapının önünden çekip kapıyı kapattım. "Hayvanlar," dedim.

Ben gömleğimi değiştirirken Augie bana pardösüsünü getirdi, sahip olduğu en değerli giysi. Aynanın karşısına geçip saçımı taramaya çalıştım, ama ellerim o kadar titriyordu ki doğru dürüst ayıramadım, çöküyordum giderek; ona o denli yakın olmayı, aynı araba koltuğunda oturmayı düşünemiyordum bile, uyuşturucu bir anlamsızlık duygusuna kapıldım. Ellerim bacaklarımın arasında sarkık bir biçimde yatağa çöktüm, bir öküze ya da başka bir büyükbaş hayvana dönüşüyormuşum gibi hissettim kendimi. Kulaklarımın büyüdüğünü, yüzümde hayvan kılları çıktığını hissedebiliyordum neredeyse. Ne yararı vardı? Gece ne vaat ederse etsin her şeyi yüzüme gözüme bulaştıracağımı biliyordum. O serin yeşil gözler beni süzerken ne diyebilirdim ki? Ya beni öpmeye kalkarsa? Olduğum yerde yığılırdım.

LaSalle'ın ısrarlı klaksonu duyuldu sokaktan. Frederick koşarak odaya girdi.

"Çabuk ol! Bekliyorlar!"

"Pek iyi hissetmiyorum kendimi."

Augie beni sarsıp ayağa kaldırdı. Çekmeceden viks şişesini çıkarıp kapağını açtı.

"Al. Sür biraz."

"Leş gibi kokarım sonra."

"İçine çek sadece, gücün yerine gelinceye kadar."

Şişeyi burnuma tuttu, derin derin çektim. Yararı oldu. Kemiklerim sertleşiyor, kaslarım geriliyordu. Keskin koku ben-

liğimi sıcak bir alev gibi sardı; sonunda dimdik ve cesur dikildim ayağa, gözlerimde yaşlar, burun kıllarım kıvrılmış.

Sonra kim olduğumu hatırladım –serserinin teki değildim, Kol'dum ben, olmazsa olmaz adam, geleceğin en büyük beysbolcularından biri.

Augie pardösüyü tuttu, üzerime geçirdiğimde sinirlerim tamamen yatışmıştı. Salona geçtim, ön kapıda birikmiş kalabalığı yarıp beni bekleyen arabaya doğru yürüdüm. Arabanın ön kapısı açıldı, o harikulade düşün yanına kuruldum. Ken arabayı çalıştırdı. Lastiklerin altında ezilen buz sesleri eşliğinde yola çıktık.

Mucize. Onun özlemiyle geçirdiğim bütün o saatler, o anlamsız ve asla gerçekleşmeyecek hayaller; ve birden yanımdaydı bütün kutsallığıyla. Araba sıcak ve rahattı, parfümünün kokusuyla kendimden geçmiştim. Hafifçe kımıldandı, dizinin dizime tesadüfi teması. Bir buse gibi. Neler olabileceğini düşünemiyordum bile. Benimle konuşabilirdi bile belki.

Kar kaldırım seviyesini aşmıştı, Ken dikkatli sürüyordu arabayı, saatte otuz kilometre hızla. Arapahoe Sokağı'ndaki karaağaçlar karla bezenmişti. Sokak lambaları parıltılı bir sıcaklık katıyordu kara; ekmek somunlarını andıran beyaz, duyumsal tepeler. Tek bir canlı yoktu sokaklarda, arada sırada bir araba geçiyordu.

Arapahoe'dan On İkinci Cadde'ye sapıp kent merkezinin yolunu tuttuk. Tek kelime etmemişti Dorothy, sokağı seyretmekten memnun gibiydi. Arabanın çakmağıyla bir sigara yaktı, ağzının yakın sıcaklığından büyüleyici bir duman bulutu yayıldı. Onun dumanı. Farklı. Dayanılmaz.

"Uslu davranacağına söz verdiğini unutma," dedi Kenny

ona. Sonra da bana konuştu: "Bu akşamüstü söylediklerini ona anlattım."

Salak. Yerin dibine geçtim.

"Çenen düşük," dedim.

"Hem fikirim," dedi Dorothy.

Elini elimin üstüne koydu.

Siyah eldiveninin yumuşak sıcaklığının elimi sıktığını hissettim. "Kabalık ettiysem özür dilerim," dedi. "Ama Kenny ve sen beysboldan başka bir şey konuşmuyorsunuz."

"Beysboldan hoşlanmıyor musun?"

"Onsuz da yaşayabilirim."

"Nelerden hoşlanırsın?"

"Tenis, kayak, kitap. James Joyce'a bayılırım."

"Jim Joyce'u kastediyorsun herhalde, St. Louis'nin orta saha oyuncusu."

"Aman Allahım."

Sigarasından bir duman alıp sabırsız bir hareketle küllükte söndürdü. Kenny gülümsedi.

"Yazar Joyce'u kastediyor."

Ben ve tutmayı bilmediğim çenem. Hiç duymamıştım adını. Dorothy arkasına yaslandı, kollarını kavuşturup önüne baktı.

"Ha, *şu* Joyce!" dedim, cehaletimi örtmeye çalışarak; boşunaydı ama, budalanın teki olduğuma kani olduğundan emindim. Yüzüne baktım; çenesi sert, dişleri kenetlenmişti. Arabadan fırlayıp kendimi tekerleklerin altına atmak geldi içimden. Konuşmamaya kararlı görünüyordu.

"Ne kaçırdığını gördün mü?" dedi Ken. "Su katılmamış bir kancık."

Arabayı Apollo'nun karşı kaldırımına yanaştırdı. Yıldırım

gibi indim arabadan, kaçar gibi neredeyse, sonra elimi uzatıp inmesine yardımcı olmayı akıl ettim; ama görmezden gelip yanımdan geçti, kürküne sarıldığı gibi hızla sinemaya doğru yürüdü. Ken de peşinden gitti.

Ben kalakaldım; kanım donmuştu, midem bulanıyordu, hareket kabiliyetimi yitirmiştim. Adliye binasının bahçeyi çeviren tel örgüsü sadece birkaç adım ilerdeydi, bahçede karla kaplı leylak tarhları vardı. Tel örgünün üzerinden atlayıp yürümeyi düşündüm, Wyoming'e kadar. Yanlış eyaletteydim, yanlış kızlaydım, korkuyordum ondan, nefes almaktan bile korkuyordum onun yanında. Bir çıkış yolu daha vardı ama. Demiryollarına koşup kendimi Greeley'den gelen sekiz treninin önüne atabilirdim; göğüs kafesi ezilmiş, kafatası patlamış, kan revan; Roper'lı genç canına kıydı, ailesi cesedi ünlü beysbolcu Dominic Molise olarak teşhis etti.

"Hadi, yürüsüne!"

Kenny el sallıyordu sinemanın önünde. Karşıya geçtim. Dorothy tentenin altında durmuş ayaklarını yere vuruyordu. Param yoktu tabii ki, biletlerin parasını Kenny ödedi. Kenny gişenin önünden ayrıldı, içeri girerken Dorothy bana anlık ve soğuk bir bakış attı.

Salon boştu neredeyse, yirmi kişi belki. Başkan Hoover'ı golf oynarken gösteren bir haber filmi gösteriyorlardı. Salondakilerin yarısı yuhaladı. Sigara içmenin serbest olduğu arka sıralardan birine oturduk, Dorothy aramızdaydı. Kürk mantosunu çıkarmaya yeltendi, ona yardım etmek istedim ama izin vermedi, tek bir hareketle kendi çıkardı. Başdöndürücü bir koku yayıldı havaya kürk mantonun çıkmasıyla. Derin derin soluyup iç geçirdim. Dudaklarının arasına bir sigara yerleştirip birimizin sigarasını yakmasını bekledi. Çılgın gibi ceple-

rimi aramaya başladım, Ken onun Camel sigarasını yaktığında ben hâlâ arıyordum. Bir duman aldı, haber filminin bitmesini bekleyerek arkasına yaslandı.

Sonra programdaki filmlerin ilki başladı. Bir Tom Miks.

"Allah kahretsin," diye fısıldadı Ginger Rogers'un *Dansçı Kızkardeşler* filminin ikinci film olduğunu anlayınca.

Tom Mix ile Tony ekranda belirdiği andan itibaren nefret etti kovboy filminden. On dakika boyunca huzursuz bir biçimde sürekli kıpardandı, ekranda silahlar patlarken üst üste attığı bacaklarını değiştirip durdu.

Birden, "Daha fazla tahammül edemeyeceğim," dedi, mantosunu aldığı gibi koridor boyunca yürümeye başladı. Şaşkınlıkla dönüp salondan çıkışını seyrettim.

"Ne oldu?"

Ken iyice gömüldü koltuğuna.

"Kovboy filmlerinden hoşlanmaz."

"Biz de mi çıksak?"

"Ben çıkmam. Tom Mix'e bayılırım."

Kalkıp telaşla çıkış kapısına doğru yürüdüm. Sokağa çıktığımda LaSalle'ın direksiyonuna geçmek üzereydi. Seslendim, beni gördü ve motoru çalıştırdı. Araba hareket ederken karları ezerek karşı kaldırıma koştum.

"Bekle."

Araba durdu, gri gözleri neredeyse içtenlikle baktı bana.

"Ne var?"

"Gitme. Kal."

Omzunu silkti.

"Bütün o patlayan silahlar, son derece çocukça."

Gece rüzgarı saçlarını dalgalandırıyor, atkısını uçuşturuyordu. Nefesi çiçek gibi yayılıyordu soğuk havaya. Sonsuza

dek seyredebilirdim onu.

"Çok soğuk," dedi titreyerek. "İçeri gir ve Ken'le birlikte filmin tadını çıkar."

Ama bırakamazdım onu. Bir daha onunla yalnız kalma fırsatı bulamayacaktım. Onun gibi bir kızla fazla fırsat geçmezdi insanın eline.

"Seninle konuşmam gerek," dedim. "Çok önemli."

"Başka zaman."

"Çarezisim, Dorothy. Yardım et bana. Öğüdüne ihtiyacım var."

Kaşlarını kaldırdı.

"Çaresiz mi?" Gülünç bulmuştu. "Ben sana nasıl öğüt verebilirim?"

"Verebilirsin, biliyorum."

"Nasıl, Allah aşkına?"

"Dinleyerek. Psikoloji mezunu değil misin?"

Düşünüp taşındı.

"Arabaya bin," dedi isteksizce.

Arabanın öbür yanına koşup yanına kuruldum. Vitesi bire taktı, araba hareket etti. Yalnız kalmıştık nihayet; Dorothy Parrish ve Dominic Molise. Hayatımın en önemli anlarından biriydi.

Yavaş sürüyordu arabayı, konuşmadan, bana düşüncelerimi toparlamak için zaman tanımak istemiş gibi. İyi bir şey uydurmak zorundaydım, ilgisini çekecek bir şeyler bulmak için zorluyordum beynimi. Birden geldi, yatağımın başucunda duran Bakire Meryem.

Pearl Caddesi boyunca yol aldık. Dükkan vitrinlerinin ışıkları yanıyordu, ama tek Allahın kulu yoktu ortalıkta. Batıda, Flagstaf Dağı'nın zirvesine bir bulut tünemişti kuğu mi-

sali. Walnut'a saptı, parlak neon ışıklarıyla Onyx'in önünden geçtik. Bar kalabalıktı, müzik dolabının sesi sokağa taşıyordu.

"Evet, genç adam, nedir sorunun?"

"Bir düş gördüm. Beni endişelendiriyor."

Gözlerini bana çevirdi, sıkıntılı ve huzursuzdular.

"Başka biriyle konuşsan iyi olur belki de. Düşler son derece kişiseldir. Bir psikiyatra danışmanda yarar olabilir."

"O kadar kötü değil. Yani, günah dolu filan değil."

"Emin misin?"

"Tabii ki eminim. İçinde Bakire Meryem var."

"Hiçbir şey bilmiyorum onun hakkında. Neden rahiple konuşmuyorsun?"

Bakire Meryem'in gizemli ziyaretini anlattım ona, Augie'yi nasıl uyandırdığımı ve onun Meryem'i göremediğini. Konuşurken bir aşağı bir yukarı geziniyorduk kasabada. Torpido gözünün altında mırıldayan kaloriferin yaydığı ısıyla sıcacık olmuştu arabanın içi.

Kollarını mantosundan çıkarmaya çalıştığında ona yardım ettim, teşekkür etti mantoyu sırtından çıkarırken; altın renginde astarlanmış kürkten bir yuva. Altında balıkçı bir kazakla yeşil yünden bir etek vardı, bir de yuvarlak ve pürüzsüz dizleri.

Konuşurken bile ona yakından bakmaya cesaret edemiyordum. Her ayrıntı küçük patlamalar yaratıyordu içimde –dirseğinin kıvrımı, keskiyle yontulmuş izlenimi uyandıran burun delikleri, omuzlarına dökülen saçları, kol saatinin pırlantalı mükemmelliği, sigarasının izmaritindeki ruj lekesi, içeri doğru kıvrık karnı, kucağının pürüzsüzlüğü, bir aşağı bir yukarı sallanan diri göğüsleri.

Meryem'in ziyareti onu büyülemiş, aynı zamanda da kafasını karıştırmıştı; yine de bir düşten ibaret olduğunda ısrar ediyordu. Müzik damlaları gibi yayılıyordu havaya ağzından dökülen şehvetli sözcükler, her heceyi sonsuza dek hatırlamaya yemin ederek özenle depoluyordum onları belleğime. Roper ne kadar güzeldi şimdi! O canım dağlara ne kadar yakın! Sokaklar ne kadar büyüleyici, sessiz bacaların altında yaşayan insanlar ne kadar iyi! Ne güzeldi hayatta olmak, gelecek ne kadar heyecan verici!

Her şey, her şeyin inanılmazlığı, o anın mükemmeliyeti göğsümde ve kasıklarımda gerilmiş bir davul gibi gümbür gümbür atıyordu; acı verici, kıvrandırıcı, hücrelerime kadar işleyen leziz bir işkence.

Okulda düş analizleri üzerine ders gördüğünü söyledi içimde olup bitenlerden habersiz. "Bir beysbol topu gibidir düş. Özüne inebilmek için at derisini soyup içindeki sicimi çözmen gerekir."

"Güzel," dedim. "Öyle yapalım. Çözelim sicimi."

"Zaman alır." Gülümsedi bana. "Sakıncası var mı?"

"Yo, hayır. Zaman sorun değil. Bana çok yardımcı oldun bile. Hiç bilmediğim şeyler öğreniyorum senden. Her şeyi o kadar berrak açıklıyorsun ki."

Hoşuna gitti.

"Bir fincan kahveye ne dersin?"

"Uykumu kaçırır," dedim, metelik yoktu cebimde.

"Bunu tartışacaksak uyanık kalmak *zorundasın.* Bizde içebiliriz kahveyi."

"İyi fikir."

Kasabanın iyice güneyine inmiştik, panayır sahnesinin etrafında turluyorduk. Turu tamamlayıp dönüş yolunu tuttu.

Kasıklarımdaki davul daha de gerildi, acı dalgaları yayılıyordu sırtımdan ve bacaklarımdan aşağı. Bacaklarımın arasında titreşen bir mızrak vardı, ciddi bir sorun. Evine varıp beni ışıkta ayakta dururken gördüğünde her şey bitecekti.

"Bir dakikalığına Elks'in önünde durabilir misin? Jimnastik salonunda kitabımı unuttum."

"Elbette."

Kasabanın merkezine varmıştık.

"Kaç yaşındasın?" diye sordu.

"Yeterince yaşlı. Yaşın önemi yok."

"On yedi önemlidir. On yedi yaşındasın, değil mi?"

"Neredeyse on sekiz."

Elks Kulüp'ün önüne çekti.

"Konu açılmışken, sen kaç yaşındasın?"

"Yirmi üç."

"Çok yaşlı sayılmaz."

"Ne için çok yaşlı sayılmaz?"

"Yani, yaşlı bir kadın değilsin."

Gülümsedi. "Senin için fazlasıyla yaşlıyım."

Bir şey söylemedim, ama aynı fikirde değildim. Yetmişinde bile olsa bir şey değişmezdi. O seksenine geldiğinde ben yetmiş dört yaşında olacaktım, yüz yaşına geldiğinde doksan altı olacaktım, ne önemi vardı yaşın?

Arabadan indiğimde kasıklarım imdat diye bağırdı, hayalarım sertleşmişti. Ama kardeşimin pardösüsü beni dizlerime kadar gizliyordu gözümü kırpmadan karlı basamakları inerken.

Karanlıktı ve sıcaktı bodrum. Dolabıma gittim, pantolonumu çıkarıp süspansuarımı giydim. Sonra pantolonumu giyip aynanın karşısına geçtim. Süspansuar meseleyi halletmiş,

beni küçük düşürecek her şeyi gizlemişti. Yeni bir şey yoktu bu teknikte. Erkeklerin çoğu bu tekniğe başvururdu.

Arabaya döndüğümde ellerimin boş olduğunu gördü. "Bulamadım," dedim.

Parrish'lerin evine vardık, arabayı garaja sokup annesinin Buick'inin yanına park etti. Mantosunu alıp peşinden servis merdivenini çıktım. Kapıyı açtı, ışığı yaktı. Mutfaktaydık.

Müthiş bir oda. Emaye kaplama bir soba ve buzdolabı, alçak kirişlere asılı envai çeşit bakır tava ve tencereler, pırıl pırıl kırmızı fayanslarla kaplı döşeme, meşe ağacından bir kahvaltı masası ve iskemleler, masanın ortasında elma ve portakal dolu büyük bir meyve çanağı.

Mantoyu elimden aldı, iskemlelerden birinin arkalığına fırlatıp rahatıma bakmamı söyledi. Pardösüyü çıkartıp oturdum, kahveyi hazırlarken onu seyrettim.

"Baştan başlayalım istersen," dedi. "Ne gördüğünü bana bir kez daha anlat."

Konuşurken bir yandan da yiyordum onu gözlerimle. Yeşil eteğinin altındaki nefis kıçı bir basket topu kadar sert görünüyordu. Ne zarafet! Kahve hazırlamayı bir bale gösterisine çeviriyordu. Bir dolabın kapağını açmanın bu kadar güzel olabileceğini bilmiyordum. Süt sürahisini getirip masaya koyduğunda süspansuarımın içindeki basınç saatli bomba gibi yükseldi.

"Aç mısın?" diye sordu.

"Önemi yok."

"Omlete ne dersin?"

"Olur. Yardım edebilir miyim?"

"İstersen."

Ellerime baktım. Sabunlamakta yarar vardı. Başıyla kapı-

yı işaret etti. "Banyo şu tarafta."

Kapı çamaşırhaneye açıldı, banyo öbür uçtaydı. Ellerimi yıkayıp kuruladıktan sonra mutfağa doğru yürümeye başladım. Çamaşırhaneye asılı çamaşır ipi dikkatimi çekti. Kıkırdayan bir kız kalabalığını andırır biçimde bir düzine külot asılıydı. Mavi, pembe, beyaz, altın sarısı. Bayan Parrish'e ait olamayacak kadar küçük ve zariftiler. Sevgilimden başka hiç kimsenin ipek çoraplarını bezeyemezlerdi. Büyük Allahım! Doya doya yaşıyordum onu bu gece! Çamaşır ipinin yanından yürüyüp her birinin yüzüme sürtünmesine izin verdim. Burun deliklerimi okşadılar, saçımı dağıttılar. On iki tane. Ne kadar çok ve biri bile bana ait değildi; hatırlama babında bir yadigar. Altın sarısı olan çekti beni. Siyah payetleri vardı kenarlarında, yumuşacık, kanarya. Bir bana, on bir Dorothy'ye; fazlasıyla adilaneydi. Mandallarını çıkartıp külotu gömleğimin altına soktum. Tenimde hissettim, bana mutlulukla sokulmuş soluk alıyordu orada.

Sonra mutfağa girdim. Dorothy yumurtaları kırıp bir çanağın içine boşaltıyordu. Beyzi şeylerin beyaz parmaklarının arasında kırılışını, sarılarının çanağa dökülüşünü seyretmek bile içimde küçük patlamalar yarattı. Bir çatal alıp yumurtaları çırptı, çanağın içi saçının sarısına dönüştü ve baldırlarım titredi. Karışıma biraz krema kattı, kremanın o ipek gibi akışı beni bitirdi. "Dorothy Parrish, seni seviyorum," demek geldi içimden; onu kollarıma almak, yumurta çanağını havaya kaldırıp başlarımızdan aşağı dökmek; kırmızı fayansların üzerinde, o sarı aşkın içinde iki yılan gibi yuvarlanmak, kıvranmak, sürünmek.

Ben ekmekleri kızarttım, o tereyağını sürdü ve ölümsüz şeylerden söz ettik; hava durumu, filmler ve bu aralar herke-

sin soğuk algınlığından mustarip oluşu. Yuvarlak masaya oturup yumurtayla kızarmış ekmek yedik, kahve içtik.

İştahla yiyordu, heyecanla, dudaklarının arasından geçen her lokmayı kıskandım. Kızarmış ekmeği çiğneyen dişlerinin çıkarttığı sesi dinledim, kahveyi yudumladığında yutkunuşunu dinledim ve o canım bağırsaklarından büyüleyici bir gurultu yükseldi gibi geldi bana; duru bir inilti, saf bir müzik tınısı.

Düşümle hiçbir yere varamadı, içermediği bir takım şeyleri cımbızla çekip çıkarmaya çalıştığını biliyordum. Hava da bastı biraz, libido ve altben gibi sözcükler kullandı. Gözü ellerime gittiğinde kökünе kadar kemirilmiş tırnaklarımı incelemek için elimi havaya kaldırdı.

"Ne kadar zamandır yiyorsun tırnaklarını?"

"Kendimi bildim bileli."

"Tasalanma. Yeni teoriye göre tırnak yemek stres atmanın zararsız yollarından biri. Voellerts'le aynı kanıdayım. Senin için yararlıdır muhtemelen."

"Güzel, güzel. Her zaman kaygılandırmıştır beni. Şimdi çok daha iyi hissediyorum kendimi."

Bu hoşuna gitti. "Pekala, meselenin özüne inelim. Baban. Babanla aran nasıl?"

"Fena değil. İdare ediyoruz."

"Bir husumet mi söz konusu, yoksa bana mı öyle geliyor."

"Zaman zaman tartışırız."

Kendinden emin bir biçimde gülümsedi. "Tahmin ettiğim gibi. Ondan gerçekten nefret ediyorsun, değil mi?"

"Acıyorum ona."

"Acıyor musun?"

"Bakmak zorunda olduğu geniş bir ailesi var ve şu anda işsiz. Nasıl acımam?"

Bir sigara yakıp meseleye kilitlendi: "Acıma, kendini beğenmişliğin göstergesidir, biliyor musun?"

"Sanmıyorum."

Meselenin peşini bırakmak niyetinde değildi. "Babandan nefret ediyorsun, çünkü annene gösterdiği ilgiyi kıskanıyorsun."

"Sorun da bu zaten, anneme hiç ilgi göstermiyor."

"Sorun mu?" Üzerine atladı sözcüğün. "'Sorun' dedin, neden?"

"Annem basit bir kadındır. Ondan sıkılmış olmalı."

"Şimdi anlaşıldı," dedi zafer edasıyla. "Bakire Meryem değildi gördüğün. Annendi."

"Olamaz. Annemin teni daha esmerdir, hem Meryem çok daha gençti."

"Anlamıyor musun? Bakire Meryem annenin *olmasını* istediğin kadın!"

Gözleri iri ve parlaktı. Göz bebeklerinde kendimi görebiliyordum, dışbükey; yüzüm, gözlerim, meyve çanağı.

"Çok mutluyum," dedi iç geçirerek. "Sana yardım ediyorum. Gerçekten katkı sağladığımı hissediyorum." Elini elimin üstüne koydu. "Kardeşin nasıl biri? Onun hakkında ne hissediyorsun? Tartışır mısınız?"

"Sürekli."

"Ne hakkında?"

"Her şey."

Heyecanla ayağa kalkıp bir aşağı bir yukarı gezinmeye başladı. "Bu ilginç. Çok ilginç!" Altın sarısı yelesini bir aşağı bir yukarı hoplatarak geziniyordu odada; kolları açık, göğ-

sü kabarmış:

"Buldum! Kardeş rekabeti!"

Bana doğru sıçrayıp ellerini omuzlarıma yerleştirdi, ıslak dudakları heyecanlı.

"Kardeşini kıskanıyorsun, çünkü annen onu senin sevdiğinden daha çok seviyor! Doğru, değil mi?"

"Hayır."

İnledi. "Yardımcı olmuyorsun. Dürüst olmak zorundasın, yoksa boşa zaman harcarız."

"Elimden geleni yapıyorum."

Sarstı beni.

"İyi düşün, Dominic. Çocukluğuna dön. İlk anılarına. Ne tür bir tuvalet eğitimi aldın?"

"Yanlış iz üzerindesin."

"Emin misin?" Kendinden çok emin görünüyordu. "Hatırlamaya çalış. Sorun neydi?"

O andan başka hiçbir şeyi düşünemiyordum. Onunla geçirdiğim anı, çocukluğumda yatağa işediğim günleri değil. "Hatırlamıyorum," dedim.

"Bu da beni şaşırtmıyor. Yetişkinlerde görülen bir tür amnezi vakası: Bilinçaltının istenmeyen şeyleri bellekten silmesi. Hepimizde vardır. Bir kahve daha?"

Altın bir yılan gibi kayarak ocağa gitti; arkasından baktım, onu arzuladım ve içimdeki şeytanın uyandığını hissettim, bir zorunluluk dalgası; denemeyen kazanmaz, ya şimdi ya da hiç, yap ya da öl.

"Seni seviyorum," dedim.

Kahve demliğini tezgaha koydu ve düşünceli bir biçimde arkasına döndü; hem şaşkın hem değil, çok ciddiye almadan.

"Saçmalama," dedi gülümseyerek.

"Seni seviyorum."

Ya şimdi, ya da asla. Ayaklarımı hissetmeden ayağa kalktım, bir güç beni ona doğru itiyordu sanki; diz çöktüm önünde, kollarımı kalçalarına doladım, yüzümü elbisesine gömdüm, şeytan beni teslim almıştı.

"Seni seviyorum, seni seviyorum!"

"Yeter!"

Kıvranıp benden kurtulmaya çalıştı.

"Bırak beni, sersem!"

Ama gücümü şeytandan alıyordum, o kurtulmaya çalışırken dudaklarımı karnına ve bacaklarına bastırdım, öptüm. Sonra ayağı kaydı, üzerime düştü. Öpücüklere boğdum onu; o anda, yerde yuvarlanırken esinlenip Kutsal Bakire'yi anımsadım; bir boynunu öpüyordum, bir bacağını, bir dirseğini, dudaklarımın erişebileceği her yeri. Bir yandan da bağırıyordum: "Gizemli Çiçek! Bilginin Peykesi! Mutluluk Nedenim! Şeref Gemisi! David'in Kulesi! Günahkarların Sığınağı! İbranilerin Ahit Sandığı! Cennetin Kapısı! Sabah Yıldızı! Hıristiyanların Tesellisi! Tanrı'nın Kuzusu!"

Kıvranarak ve çekerek bir oraya bir buraya dolandırdı beni parlak döşemede; ayakkabıları ayağından çıkmıştı, iki eliyle deli gibi yumrukluyordu beni. Sonunda ayağa kalktı, saçımdan birkaç tutam yolduktan sonra kollarımdan kurtuldu. Bir süre nefes nefese kaldık öylece, soluklanmaya çalışarak; o buzdolabına yaslanmış, ben karnımın üzerinde.

Sonunda o konuştu: "Lütfen evine gider misin artık?"

Bluzunu eteğinin içine soktu, eteğini düzeltti, ayakkabılarını giydi. Ben de ayağa kalkıp gömleğimi pantolonumun içine sokmaya yeltendim, ama ayağımın dibine düştü –siyah payetli altın sarısı külot. Eğilip yerden aldım. Utanç duyma-

dım, ar damarım çatlamıştı. Soluklanmaya çalışırken öylece tuttum elimde.

"Yeni külotum!"

"Ben de kalabilir mi?"

"Hayır!"

"Lütfen!"

"Tabii ki hayır!" Elimden çekip aldı. "Korkunç bir çocuksun sen!"

"Seni seviyorum," dedim, kollarım açık.

"Sakın!"

Uzun boynuna baktım, sarı saçlarına, endamına; ve ağlamaya başladım, çünkü Dorothy Parrish hiçbir zaman benim olmayacaktı, kökleri Torricella Peligna'ya uzanan hiç kimse Dorothy Parrish gibi bir kıza sahip olamazdı, bin yıl geçse de; dünyada bir başka erkek olduğu sürece asla.

"Samimiyim," diye hıçkırdım. "Elimde değil. Seni seviyorum."

"Lütfen," dedi usulca.

Arka kapıya gidip kapıyı açtı, pardösümü alıp yanından geçtim ve dışarı çıktım.

"İyi geceler," dedi.

"Pişman olacaksın," dedim ona pardösüyü giyerken. "Bir gün adımı duyacak ve pişman olacaksın."

Kapıyı kapattı ve kilitledi. Garajdan geçip sokağa çıktım.

Dördüncü Bölüm

İki blok ilerde, College Bulvarı'nda Kenny'ye rastladım, sinemadan dönüyordu. "Selam, Romeo," dedi.

"Sevimli olmaya mı çalışıyorsun?"

"Müthiş bir gösteri kaçırdın. İki film de nefisti. Ginger Roger –ne vücut."

"Kızkardeşin ve kendim hakkında sana söylemem gereken bir şey var."

"Onu tavladın mı yoksa?" Alay ediyordu benimle.

"Öptüm onu. Hepsi bu."

"O kadar kötü müydü? Kanun kaçağını andırıyorsun."

"Benim hoşuma gitti. Onun gitmedi."

"Fazla yaşlı senin için. Tipin değil."

"Nedir benim tipim, Bay Anthony?"

"Ünlendiğinde çıkacak karşına, zamana bırak. Ginger Rogers gibi bir film yıldızı belki. Şu anda önemi yok. Kol'u düşünmelisin, Dom. Kol'dan başka hiçbir şeyin önemi yok."

"Kol'un keyfi yerinde." Uzattım kolumu. "Kol bilir neyin önemli olduğunu."

"Kadınlarla beysbolün bağdaşmadığını biliyor mu?"

"Pek emin değil."

"Kaliforniya kıyısında çiklet kralına ait tropik ortamın özlemiyle yanıp tutuşuyor mu?"

"Kol o yerin varlığının farkında."

"Hadi öyleyse, ne zaman gidiyoruz?"

"Yakında."

"Fazla zamanımız kalmadı. Bir an önce gitmeliyiz."

Sokak lambasının altında pembeleşmiş yanaklarıyla duruyordu; yeni paltosunun içinde bir kunduz kadar sıcak, ayakları kalın botların içinde; kendinden emin, istediği yere gitmekte özgür.

"Güzel konuşuyorsun," dedim. "Kasabanın en zengin adamı Joe Parrish'in oğlu olmayasın?"

"Siktir! Başlama yine." Karı tekmeledi. "Altı üstü elli dolar. İstersen bulursun."

"Nasıl?"

"Babandan."

"Yok parası."

"Borç alamız mı?"

"Kimseden borç istemez."

"Nerden biliyorsun?"

"Biliyorum."

Gülümsedi hafifçe. "Ne düşünüyorum biliyor musun? Maçan sıkmıyor."

Ona vurmak geldi içimden, ama gülümsemesi kızkardeşinin gülümsemesiydi birden, dingin gözleri de öyle. Yüzünün ortasına tükürdüm. Kımıldamadı, tükürüğü eldivenin tersiyle

temizlediğinde burnuna doğru akıyordu.

"Rahatladın mı?" dedi.

Yumruklarımı pardösünün cebine sokup yürüdüm, ama yirmi adım kadar sonra yavaşladım. Hoşlanıyordum ondan. Ondan başka arkadaşım yoktu. Kol'a saygı duyuyordu. Bazen beni iğneliyordu, ama aynı şeyi ben de ona yapıyordum, hem ortak bir düşümüz vardı. Her şeyi bir kalemde silip atamazdım. Öne doğru eğilmiş tepeyi tırmanıyordu.

"Ken!"

Döndü.

"Özür dilerim."

"Unut gitsin, ortak."

"Kızgın mısın?"

"Hayır."

"Yarın Elks'te görüşürüz."

"Babanla konuş, Dom. Denemekten zarar gelmez."

"Olur."

***

Seramik fabrikasında maaş günüydü, Onyx tıka basa doluydu, her locada dört-beş kişi. Döşeme dışarıdan gelenlerin getirdiği kar ve dökülmüş birayla ıslaktı; müzik dolabı bangır bangır *country* müzik çalıyor, herkes sesini duyurmak için bağırarak konuşuyordu. Barmen Riley içeri girdiğimi gördü ve "Burada değil, Don," diye bağırdı, ki adım değildi.

Kalabalığın arasından bir solucan gibi kıvrıla kıvrıla geçip arka taraftaki bilardo salonuna baktım. Sessizdi bilardo salonu, kimse bilardo oynamıyordu, arka tarafta iki masada poker oynanıyordu sadece. Aralarında babam yoktu. İsteka-

ların konduğu parmaklıklı rafa gittim. Babam bazen bilardo oynamak için kasaba dışına çıkar, istekasını yanına alırdı. İstekası yerindeydi ama, kilitlenmiş, üstüne ismi dağlanmış.

Bilardo salonundan çıkıp bardaki kalabalığa doğru ilerlerken localardan birinden bir kadın eli uzanıp kolumdan tuttu. Tombul, sigaradan sararmış, iki yüzüklü bir el. Rita Calabrese'ye aitti. Locada bir başına oturmuş tatlı şarap içiyordu. Şarabın tatlılığının kokusunu alabiliyordun nefesinde.

"Mary Molise'in oğlusun sen."

Annemin Denver'deki çocukluğunu biliyordu. Kocası Ralph Studebaker Rockne Motorları'nın sahibiydi. Bir keresinde Greeley'de Strangler Lewis ile güreş tutmuş Robert adında bir oğlu vardı. Annem onun hafif meşrep bir kadın olduğunu söylerdi.

Babamı görüp görmediğini sordum.

"Otur," dedi. "Annene hayranım. Bir melektir."

Oturmamla Riley'nin, "Yola koyul, Don," diye bağırıp başparmağıyla kapıyı işaret etmesi bir oldu. Kalkmaya yeltendim, ama Rita koluma yapıştı yine.

"Edna Pruitt'i tanıyor musun?"

"Elbette. Ne olmuş?"

"Ne düşünüyorsun onun hakkında?"

"Babam onunla mı birlikte?"

"Ben böyle bir şey söylemedim," diye sırıttı yılışık yılışık. "Benim bütün söylediğim annenin bir melek olduğu."

Edna Pruitt'i tanımamak için kasaba dışından olmak gerekirdi. Yıllar önce kürtaj yapmakla suçlanmış, o ünlü davadan sonra beraat etmişti. Ama kötü şöhreti silinmemiş, Roper'da her yeni kuşak Edna Pruitt'in evinin arkasındaki çöp bidonunda ölü doğmuş embriyo gördüğünü iddia etmişti. Benim

de birçok kez sinsice ve korku içinde durup korkunç bir manzarayla karşılaşmayı bekleyerek Edna'nın çöp bidonunun kapağını kaldırıp içine bakmışlığım vardı. Her seferinde de hayal kırıklığına uğramıştım.

Beyaz bungalovu Pine Sokağı'ndaydı, yeni postanenin karşısında. Camla çevrilmiş ön balkonun kapısına bir tabela asmıştı:

Edna Mae Pruitt, DSC, PHM
Masaj Tedavisi
Ruhani Tedavi
Yirmi dört saat. Telefon 37 W

Evin önü karanlıktı, ama ön pencerelerden birinin örtülü yeşil perdesinden ışık sızıyordu. Sokakta durup düşündüm; ne işim vardı orada? Babamın yardımına ihtiyacım varsa ve babam içerdeyse bu evin civarında dolaşmam bile yanlıştı. Acı soğukta gökyüzü iç geçirdi, kar yağmaya başladı.

Işıklı pencereye baktım tekrar. İçerde miydi? Ne yapıyordu? Beni ilgilendirmezdi, ama bilmek zorundaydım. Belki sevişiyor, zina suçu işliyorlardı. O zaman ne yapardım –onlara engel mi olurdum? Sonra da parçalanmış olarak morgu boylardım. Roper'lı genç cinayet kurbanı. Baba oğlunu bıçakladı... Polis cinayet aletini karda buldu... Cinnet geçirmiş baba tutuklandı... Aile fertlerinin açıklamasına göre genç hayli başarılıymış... Geleceği parlak bir beysbolcu... Çılgın baba hücrede kendini asmaya çalıştı... Rahip öldürülen gencin cenazesinde methiye düzdü... Birinci ligde oynamaya adaydı, dedi Peder Murray... Tabutunu takım arkadaşları taşıdı... Jüri Molise'i suçlu buldu... İnfaz tarihi belirlen-

di... Vali af isteğini geri çevirdi... Tuğlacı asıldı.

Küçük bahçeyi kat ettim, pencereye gidip yeşil perdenin altındaki bir santimlik aralıktan içeri baktım. Sevişmiyorlardı, parti de vermiyorlardı. Aşk kaçamağına da benzemiyordu. Salonda oturan iki kişi sadece, babam ve Edna Pruitt, Başkan Hoover'ın büyük bir resminin altında. Edna salıncaklı koltuktaydı, örgü örüyordu. Babam masanın başına oturmuş iskambil falı açıyordu. Ceketini bile çıkarmamıştı, ama huzurlu bir hali vardı, daha önce görmediğim kadar dingin.

Edna on yaş büyüktü babamdan; beyaz hemşire üniforması giymiş hayli kilolu bir kadın, ayağında beyaz çorap ve ayakkabı. Ne bakışıyor, ne de konuşuyorlardı; ellerini saymazsak hareketsizdiler. Babam arada sırada kart açıyor, Edna'nın parmakları örgü örüyordu. Orada oturan adam babam olmasaydı yirmi yıllık evli olduklarına yemin edebilirdim; bir kış gecesi sessizliği ve dostluğu paylaşan iki insan.

Sonra babam esneyip gerindi. Edna da esnedi, sonra gülümsedi ve kalkıp dolaba gitti. Döşeme gıcırdadı ağırlığının altında. Dolaptan babamın paltosunu aldı, babamın giymesi için tuttu. Sonra gecenin en dramatik olayı gerçekleşti; Edna babamı öptü. Çenesinden, rasgele. Babam kapıya yöneldi.

Balkona çıktığında arka sokağa dalıp onun biraz önünde kalarak yürüdüm. On İkinci Cadde'de karşılaştık. Soluk soluğa adımlarımı adımlarına uydurdum.

"Neredeydin bu saate kadar?"

"Kenny'leydim. Seninle konuşmak istiyorum, Baba. Çok önemli."

"Kararlaştırdığımızı sanıyordum. Okulu bitirdikten sonra benim için çalışacaksın."

"Yürümeyecek."

"Kapat bu konuyu."

Lapa lapa yağan karın altında uygun adım yürüyorduk. Farklı bir yaklaşım denemeye karar verdim.

"Joe DiMaggio'nun kim olduğunu biliyor musun, Baba? Tony Lazzeri ve Frank Crosetti'nin?"

"Topçu," diye homurdandı.

"Bebek Pinelli'nin adını hiç duydun mu? Ya da Lou Fonseca'nın? Ron Pelligrini'nin?"

"Topçu hepsi."

"Peki, Vic Monte, Sam La Torra, Boots Zarlingo?"

"Topçu."

"İnsan, Baba! Senin benim gibi adamlar. Babaları terzi, kasap, balıkçı, berber, maden işçisi. Bizimkine benzer hayatlar sürmüş İtalyan kökenli Amerikalılar, bu fırsat ülkesinin değişik yerlerinden. Fırsat için ne derler biliyor musun, Baba?"

"Sen her şeyi biliyorsun, bana söyle."

"Kapıyı bir kez çalar."

Durdu, ben de durdum. Öfkeyle baktı bana, elini cebinden çıkarıp yumruğunu sıktı ve yüzüme tuttu.

"Bunu görüyor musun? Bu da bir kez çalar."

Pes etmeye niyetli değildim ama.

"Kasabadan ayrılıyorum, Baba."

Döndü ve daha da hızlı yürümeye başladı. Bir blok kadar hiç konuşmadan yürüdük.

"Nereye gidiyorsun?"

"Kaliforniya'ya."

Bir kez daha durdu, şapkası ve omuzları karla kaplı. "Ve beysbol oynayarak zengin olacaksın, öyle mi?"

"Chicago Cubs'da şansımı deneyeceğim."

"Chicago Cubs'ın bundan haberi var mı?"

"Beni gördüklerinde olacak."

Acı ve hüzünle yumuşadı yüzü. Elini omzuma koydu, aklından geçenleri söylemeye çekiniyordu. Ben biliyordum ama.

"Söyle. Yeterince iyi olmadığımı düşünüyorsun, değil mi?"

"Hayır, evlat," dedi şefkatle. "Yeterince iyisin. Ama yeterince *dayanıklı* değilsin. Neden söz ettiğimi anlıyor musun? O adamlar çelik gibiler. Sert, inatçı adamlar. Burnunu çimlere sürterler senin. Öldürürler seni. Kalbini kırarlar."

Birbirimizi zor görüyorduk yağan kardan, ölü bir sokağın ortasında durmuştuk; bana yeterince dayanıklı olmadığımı söylüyordu, öz babam, ve beni kendinden yola çıkarak yargıladığını bilmek ayrıca canımı sıkıyordu. Olağanüstü bir taş ustasıydı ve hayatta başarısızdı; ben olağanüstü bir beysbolcuydum ve ben de hayatta başarısız olacaktım. Oğlu da babası gibi. Şu farkla; o Torricella Peligna'dan gelmişti, yabancıydı, oysa ben değildim.

"Beni zerre kadar anlamıyorsun," dedim. Konu kapandı, rahatladım. Çok uzaklardan gelip devasa, karmaşık ve yeni bir ülkede boşuna çabalayan bu yoksul ve buruşuk yabancıdan nasıl elli dolar isteyecektim? Taş, keçi, ekmek, şarap; bunlardan anlardı o. Beysboldan değil.

Yürümeye devam ettik, Roper Nehri'nin iki yakasını bağlayan köprüye saptık. Birden durdu, paltosunun astarındaki delikten düşmüş bir puro izmariti bulduğu için mutlu. Puro izmaritini yakmasını bekledim, ağır havada puronun kokusunu çektim içime.

"Bak," dedi kibritle işaret ederek.

Nehrin yakasındaki kalın kar tabakasının üzerinde bir kunduz bir kavak dalı sürüklüyordu. Minik yaratığın suya girip yeni baraja doğru yüzüşünü seyrettik.

"Anlatmak istediğim bu," dedi. "Böyle bir havada duvarcı ustasından başka herkes çalışabilir. Sincaplar bile."

"Kunduz. Sincap değil."

"Sincaplar da."

Sincaba bağırdı: "Harç kullanmayı dene! O zaman görürsün!"

Payandasını babamın taşları tek tek dizerek inşa ettiği köprünün üzerindeydik. Üç yıl önce o işte çalıştığı yazı hatırladım, küçük beton karıştırıcısının nehir kenarında durduğu yeri, motorunun o sıcak ve uzun gün boyunca hiç kesilmeyen pırpırlamasını.

Yola koyulduk yine. Köprüden çıktıktan sonra ilk bina Hale Candy'nin şekerci dükkanıydı. O binanın her tuğlası babamın ellerinden geçmişti. Ayaklarımızın altındaki kaldırımın betonunu babam dökmüş, malayla düzlemişti.

Güneşin ona fırsat verdiği ölçüde ne kadar çok şey inşa etmişti. Kasabının her yerinde emeğinin izlerine rastlamak mümkündü –okullar, kiliseler, evler, garajlar, bacalar, teraslar, şömineler, taş kaldırımlar, beton kaldırımlar, taş merdivenler.

İş, ter, yevmiye. Nasıl seviyordu işini, o yorulmak bilmez beton karıştırıcısı kadar; Jaeger marka, bütün o canım günler boyunca hırlayıp homurdanan ortağı. Sonra yağmurlar başlardı, ya da kar, ve makine odunluğa kaldırılıp üstü branda beziyle örtülürdü, ortağı gibi işsiz. Edna Pruitt'e gitmeyecek de ne yapacaktı? Demirden, branda bezinin altında kış uykusuna yatan bir makine değildi. Etten ve kemiktendi.

Zavallı babam. Ne hayat! Ama Dom Dolise farklıydı. Benim bir çıkış yolum vardı, Tanrı'nın bir lütfu, Kol. Ön balkonda ayakkabılarımızı kardan temizlemek için yere vururken aklıma bir çözüm geldi birden. Ne yapmam gerektiğini biliyordum.

Beşinci Bölüm

Ertesi sabah okulu kırıp Kenny'ye planımı anlatmak için koşa koşa Roper Lisesi'ne gittim. İlk derse girmeden yakalamalıydım onu, giriş merdiveninin en üst basamağında durup sokaktan akın akın gelen öğrencilere baktım.

Bir gece önceki kar fırtınası dinmişti, şurup gibi bir gündü, güneş sıcak ve müşfik. Kar hızla eriyor, kaldırımlardan aşağı kahverengi seller akıyordu. Batı'da, Rocky dağlarının gerisinde gök berrak bir Bakire Meryem mavisiydi; Kaliforniya'da bir yerde Cubs oyuncularının o anda muhtemelen kahvaltı ettiklerini hatırlatıyordu bana.

Cubs! Müstakbel takım arkadaşlarım: Menajer Joe McCarthy, Charley Grimm, Hack Wilson, Bill Nicholson, Gabby Hartnett, Stan Hack.

"Gabby, şu Molise denen çocuk ne alemde?"

"Tanrım, olağanüstü."

"Kasıntı biraz."

"Onun yerinde olsan sen de kasılırdın."

"Sonunda sözleşmeyi imzalamış."

"Hele şükür. Ne kadar almış?"

"Yirmi bin, artı beş bin ikramiye."

"On yedi yaşında bir çocuk için büyük para."

"Yirmi beş maç kazandıran biri için de mi? Bana kalırsa bedavaya geldi bize."

Dokuz zili çaldı ve bir otobüs yanaştı. İnenlerin arasında Kenny de vardı. Merdiveni koşarak çıktılar. Beni görünce şaşıp kaldı Kenny.

"Hayrola?"

"Gitmeye hazır mısın?" dedim.

"Catalina'ya mı?"

"Bugün gidebiliriz."

"Parayı buldun mu?"

"Üç saat sonra hazır." Koluna girdim. "Bir kahve içip konuşalım biraz."

Geri çekildi. "İngilizce dersine girmem gerek."

"İngilizce dersi çocuklar için. Yarın koca adamlar olacağız."

Peşimden köşedeki kafeye geldi, iki tabureye yerleştik. Kahve içip sigara tellendirirken babamın beton karıştırıcısından ve onu ödünç alma tasarımdan söz ettim Ken'e. Longmont'ta inşaat malzemeleri satan bir dükkan vardı, on beş kilometre uzaklıkta, onlardan beton karıştırıcısına karşılık elli, belki de altmış dolar alabilirdim.

"Karıştırıcıyı sattığımız gibi beş otobüsüne atlarız, sonra da ver elini Kaliforniya."

Havalara sıçradığı söylenemezdi; mermer tezgahın üstünde parmaklarıyla trampet çaldı, kahvesinden bir yudum alıp

ağzında dolandırdıktan sonra düşünceli bir biçimde yutkundu.

"Nerde duruyor karıştırıcı?"

"Evin arka tarafında, odunlukta. Bir kamyonete ihtiyacımız olacak. Sen de bu noktada devreye giriyorsun."

"Buna hırsızlık denmez mi?"

"İnsan kendi babasından çalabilir mi? Kamu malı gibi bir şey. Onun olan benim, benim olan da onun."

"Sen bir şeye sahip olsaydın bu doğru olurdu, ama değilsin."

"Henüz değilim," dedim kabullenerek, bütün yanıtları önceden tasarlamıştım. "Ama iki ay sonra ona yepyeni bir karıştırıcı satın alabileceğim. Son model."

"Nasıl bu kadar emin olabiliyorsun?"

"Beysboldan köşeyi döneceğim."

Gözlerini kapatıp başını salladı.

"Delilikten başka bir şey değil," dedi. "Delilik."

Karamsarlığı benim de moralimi bozmaya başlamıştı.

"Neyin var senin?" dedim. "Kimmiş ödlek olan?"

"Ödlek değilim ben. Ama hırsız da değilim."

"Hırsız mı? Bütün yapman gereken makineyi Longton'a götürebilmek için babanın kamyonetini ödünç almak."

"Yani suç ortaklığı."

"Suç, hırsızlık, çalma! Bırak bu lafları! Babamın eski püskü bir karıştırıcı yüzünden geleceğimin mahvolmasına göz yumacağını mı sanıyorsun?"

"Evet, çünkü babanı tanıyorum."

Öyle sakin, kasvetli ve inatçıydı ki içimden onu boğmak geldi; ama mantığına seslenmekten başka çarem yoktu.

"Bak, salak. Ona sormadan karıştırıcıyı satsam ne yapabi-

lir ki? İş işten geçmiş olacağı için kabul edecektir. Önce ya da sonra, kabul kabuldür. Ne demek istediğimi anlamıyor musun? Yani, karıştırıcıyı *çalmıyorum*, sadece odunluktan çıkarıp bir süre için işe yaramasını sağlıyorum. Birkaç haftalığına ödünç alacağım, orada hiçbir işe yaramadan paslanıyor nasıl olsa. Cups'la sözleşme yaptıktan sonra ihtiyara birkaç yüz dolar yollarım, gidip kendine yeni bir beton karıştırıcı alır, cebine de birkaç kuruş kalır. Yani, odunlukta yatan karıştırıcısına karşılık altı-yedi yüz dolar kâr edecek. Bu arada da ben top oynayıp her hafta anneme bir çek postalıyor olacağım. Annem de böylece borçlarımızı ödeyebilecek. Mevsim yaz olacağı için babam dört-beş adamın işini yapan yeni beton karıştırıcısı sayesinde bir sürü iş alacak. Herkes mutlu olacak anlayacağın. Yanlış bir şey var mı bunda? Mutluluğa karşı mısın, Ken? Ailemin şu dünyada daha rahat bir hayat sürmesine karşı mısın? Senin baban servetine servet katarken benimki neden yoksul kalsın? İtalyan olduğumuz için bize karşı önyargılı mısın yoksa? Bugüne kadar senden borç isteyecek kadar alçaldım mı? *Senden* istedim mi parayı? Hayır. Senden istediğim tek şey babamın beton karıştırıcısını ödünç alabilmek için babanın kamyoneti. Bu da çok şey istemekse, unut gitsin. Arkadaşlığımızı unut, el sıkışıp yollarımızı ayıralım."

Hiç konuşmadan oturdu öylece; suratı asık, şüphe dolu, ensesini ovuşturarak.

"Pekala, ya Cubs seni beğenmezse? Mümkün. Her şey mümkün."

Sarsılmıştım. "Dost diye buna derim!" dedim. "Bir gün Tanrı'nın beysbola armağanıyken, öbür gün Cubs tarafından beğenilmiyorum! Bunun için mi şişiriyordun beni aylardır,

sırtımdan bıçaklamak için mi?" Tiksintiyle baktım ona. "Tamam, lan. Dostluğumuz buraya kadarmış!"

Bir beş sentlik çıkarttım, tezgahın üzerine çarpıp dışarı fırladım. Peşimden koşup bana yetişti.

"Pekala," dedi. "Kamyoneti alacağım, ama bir şartla."

"Nedir o şart?"

"Babana borcunu beysboldan kazandığın parayla ödeyemezsen başka bir işte çalışıp ödemen şartıyla."

"Ne tür bir iş."

"Duvar örerek mesela."

"Topçuyum ben, Parrish. Profesyonel. İnsanlar top atışımı görmek için bana para öderler. Hayatımı böyle kazanırım."

"Henüz değil," dedi inatla.

Koluna girip onu köşedeki otobüs durağına götürdüm, oturmasını söyledim. Ona bazı temel gerçekleri anlatabilmek için bir kez daha bütün sabrımı kullanmak zorunda kaldım. Mümkündü, elbette, Cubs'a giremeyebilirdim. Şansızlık yaşayabilirdim –bacağım kırılabilirdi, ölümcül bir hastalığa yakalanabilirdim, trafik kazası geçirebilirdim. Ama bunlar benim denetimim dışında gelişecek geçici engellerdi. Cubs'ın solak bir atıcıya gereksinim duymama olasılığı da göz ardı edilemezdi, o taktirde ikinci lig kulüplerinden birine yollanmam gerekecekti; Pasifik Ligi'nde Los Angeles mesela, ya da Güney Ligi'nde Atlanta. Üçüncü lige düşmezdim ama. Bunu biliyordum, Kol biliyordu, Kenny biliyordu.

"Doğru mu?"

Hafifçe omuz silkti. "Sanırım."

"Sanma, Ken. Bir insanın hayatıyla oynuyorsun."

"Pekala," dedi iç geçirerek. "Haklısın."

Varsın çalmak olsun, yanlış olsun. Babamın annemi boy-

nuzlaması kadar yanlış mıydı? Evliliğine ihanet ettiğini bilemeyecek ya da umursamayacak kadar salak mı sanıyordu beni? Cezalandırılmayacağını, yanına kâr kalacağını mı sanıyordu? Kazandığım ilk parayı anneme gönderecektim. Ona avukat tutacaktım. Onu Roper'dan çıkarıp huzur içinde yaşayacağı küçük bir ev satın alacaktım. Babama bile bakacaktım, ona her hafta hayatını çalışmadan sürdürebilmesine yetecek kadar para gönderecektim; bir otelde yalnız yaşaması koşuluyla ama.

***

Ken dükkanda babasına koç için jimnastik salonuna bazı malzemeler taşıması gerektiğini söyledi, babası da ona kamyonetin anahtarını verdi. Arapahoe sokağını kat ettik, pürüzsüz karın üzerinde tekerlek izleri bırakarak evin park girişine saptık. Ken kamyoneti odunluğun önüne çekti, arabadan fırlayıp odunluğun teneke kapısını açtım. Kalas, harç tahtası, çimento torbası ve tuğla doluydu odunluk. Evden elli adım ötede, arka balkona giden yol bir metre yükseklikte karla kaplıydı; kışları kimsenin fark etmediği, kimsenin uğramadığı güvenli bir yer.

Kenny geri geri odunluğa yanaşırken onu yönlendirip beton karıştırıcısının hemen önüne park etmesini sağladım. Motoru kapatıp sinirli bir biçimde etrafına bakındı.

"Ya baban gelirse?" diye fısıldadı.

"Hiç uğramaz buraya. Kimse uğramaz."

Kanıtlamak için bir boru parçası alıp karıştırıcının üzerine vurarak gürültü yaptım, odunluğun duvarları sarsıldı.

"Aman allahım, yapma!" dedi telaşla.

Odunluğun arka bahçeye bakan örümcek ağlarıyla kaplı tek penceresine gidip dışarı baktı. "Çıkaralım şu lanet şeyi buradan," dedi.

Karıştırıcıyı inceledik. Köhneydi gerçekten, on beş yaşında. Demirden iki tekerlek üzerinde hareket ediyordu. Arka tarafında bir kancası vardı. Kancayı zincirle kamyonetin arkasına bağladık. Sonra makinenin kapağını açıp iç kısmına yapıştırılmış iyelik belgesini tırnağımla özenle soydum. Ken'in kazağına iliştirdiği Parker dolma kalemi alıp iyelik transferi satırına babamın imzasını attım.

Ken nefesini tuttu.

"Tanrım, sahtekarlığın dik alası bu!"

"Ne sahtekarlığı? Benim adım Molise değil mi? Sadece ön adını değiştirdim."

Alnında ter damlaları birikmiş, soluk soluğa kalmıştı. Gözlerini küçük pencereden ayırmıyordu.

"İnsan değilsin sen," dedi. "Hayvanın tekisin. Polis çağırmalıyım aslında."

"Sonuca götüren her yol mubahtır."

"Palavra. Hırsızın tekisin."

"Hadi," dedim. "Elimizi çabuk tutalım."

Gönülsüzdü, her an vazgeçebilirdi, ama ellerimi enerjik bir biçimde çırpıp, "Hazırız!" dedim.

Kamyonete binip motoru çalıştırdı. Kenara çekilip kamyonet ilerlerken bağlantıyı kontrol ettim, karıştırıcı takır tukur sesler çıkararak kamyonetin peşinden sürüklendi. Odunluğun kapısını kapatıp Ken'in yanına oturdum. Dişlerini kenetlemiş dosdoğru önüne bakıyordu.

Vites değiştirmek üzereydi ki evin arka kapısında ufak tefek, esmer, omuzlarına siyah şal örtmüş bir kadın belirdi; ar-

ka bahçenin kapısında durmuş bize bakıyordu. Babaanne Bettina. Bir an için Torricelle Peligna'da sandım kendimi. Babaannemin gerisinde kasabayı görebiliyordum; parke döşeli sokakları, harabeyi andıran taş evleri, kilisenin yokuşunu çıkan kocakarıları.

"Aman Allahım!" dedi Kenny.

"Topukla!"

Topuklayamadı. Donup kaldı utancından, soluğu kesildi, gözleri büyüdü, elleri direksiyona yapıştı. Babaannem bahçe kapısını itip dışarı çıktı. Kamyonetin arkasına gelip karıştırıcının etrafında dolanırken Kenny dehşet içinde onu izliyordu dikiz aynasından.

"Korkunç," diye inledi. "Felaket!" Gözlerini kapatıp başını ritmik bir şekilde direksiyona vurmaya başladı. Korkunç filan değildi ama. Abesti. Komikti, çılgıncaydı. Gülmeye başladım. En olmayacak işti, ama oradaydı işte; babaannem, olup biteni kavramış bir biçimde başını sallıyordu.

Dizlerine kadar gelen karın içinde yürüyerek kamyonetin önüne geldi ve Kenny'ye baktı. Şaşkınlığın zerresi yoktu bakışında. İtalyanca konuşmaya başladığında gördüklerini kabullenmiş bir hali vardı.

"Amerika'da böyle yapılıyor demek," dedi. "Önce bir insanın ruhunu katlediyor, sonra da ellerini kesiyorsun. Bu makine olmadan ne yapacak benim oğlum? Çapayla mı karıştıracak betonu?"

Ken babaannemin yüzüne bakamıyordu. "Ne dedi?" diye sordu. "Söylediklerini çevir benim için."

"Hurdadan başka bir şey olmadığını söylüyor. Götürdüğümüz için bize teşekkür ediyor."

"Yalan söylüyorsun."

Saklanacak gibi değildi. Yaptığımız işin yanlışlığı perçinlenmişti günün o anına; güneşin açısına, eriyen karın kristal berraklığına, dağların gerisine doğru sürüklenen bulutlara, odunluğun gölgesine, babaannemin gözlerindeki kabullenişe.

"Çal başka çaren yoksa," dedi babaannem ağlamaklı bir sesle, "ama bankerden çal, elektrik şirketinden çal, vergi tahsildarından çal, rahmimin meyvesinden değil."

"Ne dedi?" diye sordu Ken. "Ne dedi?"

Çevirmenin güç olduğunu söyledim. "İtalyanca bir deyim."

Ken kamyonetten yere sıçradı.

"Benden bu kadar! Bana yetti! İşin bitince kamyoneti dükkanın arkasına bırakırsın." Elleriyle yakararak babaannemin yanına gitti. "Bak, babaanne. Ben temizim. Benim bu işle bir ilgim yok, kapiş? Anlıyor musun?" Yumruğunu göğsüne bastırdı. "Ben masum. Ben iyi insan." Beni işaret etti. "Kötü olan o. Ben yok çalmak. Ben, dost. O, hırsız."

Ken kamyonetin tekerlek izlerine basarak sokağa doğru yürüdü. Kamyonetin direksiyonuna geçtim. O yaşlı gözlerin kafatasımı matkap gibi deldiğini hissediyordum. Dosdoğru önüme bakarken ilk ve son şeylerden söz ettiğini duydum; doğumdan ve ölümden, suçtan ve lanetlenmekten, Yehuda ve oğulların omuzlarındaki şerefsizlikten. Vitese takıp gaza yüklendim, motorun kükremesi onun sesini boğdu. Dikiz aynasına baktığımda tek başına ve kapkara durmuş kollarını gökyüzüne doğru sallıyordu.

***

Longmont'a ulaşmanın en kısa yolu panayırı geçtikten

sonra kabristanın içinden geçip karayoluna çıkmaktı, kasaba trafiğine girmiyordun böylece. Herkes tanırdı babamın beton karıştırıcısını, o yüzden panayıra varıncaya kadar ara sokakları yeğledim; yüzlerce kamyonetin arkasına yüzlerce teneke kutu bağlanmış gibi gürültü yapıyordu karıştırıcı.

Kabristana girdiğimde işler sarpa sardı, çünkü büyükbabam Giovanni Molise'ın mezarının önünden geçmek zorundaydım. Yol boyunca bunu düşünüp durmuş, cesaretimi toplamaya çalışmıştım. Mezarının alameti olan taş sütunun tepesindeki haçı gördüm. Bir insan kadar uzun ve çok narindi, kar beyaz bir şal gibi örtmüştü üzerini. Babamın medarı iftiharıydı o anıt. Sürekli olmamakla birlikte odunlukta iki yıl boyunca çalışmıştı onun üzerinde; devasa bir mermer parçasını insan derisi gibi pürüzsüz oluncaya kadar örseleyip cilalamış, son derece zarif bir haç yaratmıştı.

Gürültü sorumluydu korkumdan, karıştırıcının kabristanın sessizliğine tecavüz eden takırtısı. O haçın önünden geçme düşüncesi dehşete sürüklüyordu beni. Elli adım kala kamyoneti durdurup o haçın önünden geçmeden kabristanı kat edebilir miyim diye düşündüm. Bir mezarlık ormanındaydım ama, orada huzur içinde yatan yüzlerce ruhun mezarlarını çiğnemeden mümkün değildi.

Büyükbabamın bana zorluk çıkaracağından endişe etmiyordum, yedi yıl olmuştu öleli; ama hatırası toprağın üstündeydi hâlâ. Canlanıp karşıma dikilseydi evden çıkarken karısını başımdan savdığım gibi savardım onu da. Ama ölüydü, korkunç bir şekilde ölü, ve çaresizliği beni ürkütüyordu. Hayattayken nasıl olduğunu hatırladım; branda bezinden buruşuk şapkasının içinde balık yemi bulundurur, ceviz ve ayçiçeği çekirdeğine bayılırdı. Bıçak bilemekte üzerine yoktu, o

ağır taş tekerleği sırtına bağlayıp demiryolu boyunca yürüyerek kasabadan kasabaya giderdi. Yere çömelip elindeki dal parçasıyla toprağı karıştırışını hatırlıyorum. Eğitimsiz ama sürekli gülümseyen bir bilgindi, dünyada insan olmaktan hoşnut.

Nasıl geçebilirdim? Daha ne kadar alçalabilirdim? Şöhretin ve servetin cazibesine kapılmış, aklımı yitirmiştim. Bunun için mi gelmişti Büyükbabam ta Abruzzi'den, torunu çalınmış mallarla mezarını soldursun diye mi?

Haçın kaidesine örselenmiş yazıya bakabilmek için kamyoneti biraz ileri aldım.

GİOVANNİ MOLISE

1853 – 1926

HUZUR İÇİNDE YAT

Dön, dedi Kol, ben düşmeden önce döndür şu kamyoneti; dön, eve git, Catalina'yı unut, babanla duvar ör, çukur kaz, berduş ol gerekirse, ama bu günahtan geri dön.

Kamyoneti döndürüp evin yolunu tuttum.

***

Evin girişine saptığımda babamı gördüm odunluğun yanında. Öfkeli görünmüyordu, ben kamyoneti yanaştırırken ifadesiz bir yüzle beni seyrediyordu.

"Selam," dedim.

Bir müddet daha baktı, sonra odunluğun kapısını açtı. Karıştırıcıyı geri geri odunluğa soktum, gözünü ayırmadan bakmaya devam etti. Motoru kapatıp yere sıçradığımda hâlâ bakıyordu.

"Her şeyi açıklayacağım," dedim.

Zinciri çözerken de üzerimdeydi gözleri. "Sana yeni bir karıştırıcı almayı düşünüyordum," dedim. "Bu hurdaya ne vereceklerini öğrenmek istedim."

Paltosunu çıkarıp çiviye asarken devam ettim: "Bu yaz birlikte çalışacağımıza göre teçhizatı yenilemenin tam zamanı diye düşündüm. Modası geçmiş makinelerle rekabet gücümüzü düşürmenin alemi yok."

Paltosunun altına pantolonuyla uyumsuz bir ceket giymişti. "Sonra sana danışmam gerektiğini düşündüm. Bu ekibin reisi sensin ne de olsa."

Kamyonetin yanına gidip yumruğuyla çamurluğuna vurdu hafifçe. "Bunu da mı çaldın?" diye sordu.

Kenny'nin kamyoneti babasından ödünç aldığını söyledim.

"Bu ne?" diye sordu uzanıp yarısı kazağımın cebinden dışarı taşmış iyelik belgesini çekerek. Belgeyi açıp inceledi, gözlerinin beyazı büyüdü.

"Adam gibi çalmayı bile beceremiyorsun," dedi başını sallayarak. "Sahte imzamı yanlış satıra atmışsın."

Gülümsedim. "Yanılıyorsun. İmzanı taklit etmeye kalkışsaydım burda olur muydum? Bir şey mi çaldım? Neyi çaldım? Karıştırıcıyı mı? İşte, her zamanki yerinde. Bu asılsız ithamlar gücüme gidiyor."

Gözlerini dikmiş bakıyordu yine. Barakanın kapısı açıktı, tabanları yağlamayı düşündüm. Birkaç blok boyunca kovala-

yabilirdi beni, ama asla yakalayamazdı. Birden sağ eli hareket etti ve yüzüme bir sille indi; bir boksör gibi dans ediyordu, gardını almış, ayaklarının etrafında kömür tozu bulutları.

"Savun kendini!" diye emretti ayak parmaklarının üzerinde yaylanıp etrafımda daireler çizerek. Durdum öylece, şaşkın, karşılık vermeden. Asla dövüşemezdim onunla, asla. Kendimi direklerinden koruyarak geri çekildim.

"Lanet olası, dövüş!"

"Niçin?"

"Benden çalabiliyorsan, dövüşebilmelisin de. Hadi, vur bana."

Ani bir direk patladı burnumda. Acı, cam kırılması gibi, çabuk ve kör edici. Kan tadı. Elimi burnuma götürdüm, parmaklarımın arasında sıcak kanı hissettim. Dehşet içinde soluğu kesildi, kendi yanağına bir tokat attı.

"*Mama Mia!*"

Kendini dışarı atıp ellerini kara daldırdı, avuçlarında karla koşarak döndü ve yüzüme doğru uzattı. Burnumu karın içine soktum, birkaç saniye sonra kanama kesildi. Yüzüm ıslak ve soğuktu. Beyaz benekli mavi bir mendil çıkarıp yüzümü sildi. Solgundu, parmağını özenle burun kemiğinin üzerinde gezdirirken elleri titriyordu.

"İyiyim," dedim.

"Neden?" diye sordu. "Sen hırsız değilsin –neden?"

Asıl nedeni kanlı burnumdu belki, ama bir kez için olsun baba oğul olmaktan çıkıp arkadaş olmuştuk; umutlarımdan ve çaresizliğimden söz ettim ona, yoksulluğun can sıkıntısından, evden ayrılıp profesyonel beysbolcu olarak şansımı deneme isteğimden. Bir puro yakıp kapıya gitti, sırtı bana dönük; barakayı puro dumanı kaplarken düşümü anlattım ona.

Bana doğru döndüğündü ne öfke vardı yüzünde ne de hayal kırıklığı; şefkat sadece, anlama isteği.

"Bir yıl bekle," dedi alçak sesle. "Liseyi bitir, sonra git."

"Şimdi gitmek istiyorum!"

"Dinlemiyorsun. Her şey senin istediğin gibi olsun istiyorsun. Bu da ne kadar toy olduğunu gösterir."

"Sana yardım etmek istiyorum, Baba. Eve para göndermek istiyorum. Şu paltodan kurtulur, kendine yeni giysiler alırsın."

İnceledi beni, kaşları çatık, düşünceli. "Yeterince iyi olduğunu nerden biliyorsun?"

"Çünkü doğuştan atıcıyım."

Yüzünü buruşturdu, karar vermeye çalışıyordu. "Bilmiyorum. Doğru olanı yapmak istiyorum. Biriyle konuşmam gerek."

"Kiminle?"

"Bilmiyorum. Ne kadar lazım?"

"Elli."

Islık çalıp başını yavaşça salladı. "İyi değil. Tuzak bu. Yaparsam yanlış, yapmazsam yine yanlış."

Parayı nereden bulduğu umurumda değildi. Edna Pruitt'ten bile alabilirdi, beni ilgilendirmezdi. Geri alacaktı, ilk işim ona parayı göndermek olacaktı. Cubs'la sözleşme imzalarken bu tür şeyler için ayrı bir madde koyacaktım. Ek bir bin dolar belki.

Kamyonete binip kasabanın merkezine doğru sürdük. Sevdi kamyoneti. Yıllardan beridir bir kamyonet sahibi olmayı arzuluyordu. Yeni bir iş aldığında teçhizatını taşımak için Chet's Nakliyat'tan kamyonet kiralardı.

"Güzel kamyonet," dedi içini inceleyerek.

"İki ay sonra senin de yepyeni bir kamyonetin olacak" dedim. "Sıfır kilometre, yan tarafında da adın yazacak: Molise İnşaat Şirketi."

"Kes, evlat. Ne biliyorsun dünya hakkında?"

"Dünya kimin umurunda? Beysbol ver bana."

İç geçirdi, sıkıntılıydı, acı okunuyordu yüzünde. Kamyoneti Onyx'in önüne çektim, indi.

"Beni hayal kırıklığına uğratmayacaksın, Baba. Bir tek sana güveniyorum bu dünyada."

"Bakalım. Biriyle konuşmam gerek."

"Bana bu fırsatı tanıdığın için sana minnettarım."

Bağırdı: "Kes artık, anlıyor musun? Kes."

Kapıyı çarpıp hızla Onyx'e girdi. Kamyoneti Kenny'lerin dükkanına sürüp arka tarafa park ettim. Bay Parrish arka kapıyı açıp dışarı çıktı. Kamyonetin etrafında dolanıp dikkatle kontrol etti. Soğuk gözlerini yüzüme dikti.

"Bir daha bu kamyoneti kullandığını görmeyeyim."

"Kenny'den izin aldım."

"Geber," dedi.

***

Para konusunda endişe duymuyordum artık. Babam bir şeklide parayı bulacak, birkaç saat sonra Kenny ile yola koyulacaktık. Roper Lisesi'ne doğru yürürken bir daha bu sokaklarda dolanmayacağıma dair temiz, tatlı bir duygu vardı içimde. Burukluğa, acı veren anılara paydos. Kariyer başlatmak için iyi bir kasaba olmuştu benim için Roper. New York ya da Chicago gibi görkemli bir yer değildi, büyük oyuncular üreten şu küçük kasabalardan biriydi.

Okulun karşısındaki kafeteryada buldum Kenny'yi. Öğle teneffüsüydü; tıka basa doluydu içerisi. Dışarı çıktık, güneşe. Karıştırıcının başına gelenleri anlatıncaya kadar asık suratlı ve soğuktu.

"Satmadım. Geri götürdüm."

"Şimdi orda mı?" diye sordu, yüzü aydınlandı. "Babaannen biliyor mu?"

"Tabii ki biliyor."

"Allaha şükür!" Kollarını boynuma doladı, dans edecekti neredeyse sevincinden. Sonra asıl haberi verdim ona; babamın Kaliforniya seyahatini onayladığını ve parayı bulacağını. Kocaman bir gülümsemeyle ellerini omuzlarıma koydu.

"Dom, o karıştırıcıyı geri götürerek soylu bir davranışta bulundun. Kişiliğine saygı duyuyorum."

"Kolay olmadı," dedim. "Daha zayıf biri satmıştı."

"Cesaret ister."

"Neyse..."

"Arkadaşlığımızı kurtardığın için seninle gurur duyuyorum. Seni silmeye hazırdım."

"Dorothy de, eminim."

"Şüphesiz. Zayıflıktan nefret eder."

Eski ateş alevlendi. "Ken," dedim, "bana bir iyilikte bulunur musun?"

"Ne istersen, Çelik Bilek."

"Ne yaptığımı anlat ona. Duymak hoşuna gidecektir sanırım."

"Söz."

***

Babam akşam yemeğine gelerek hepimizi şaşırttı. Annem güveçte kuzu böbreği yapmıştı, nane ve şarapla pişirilmiş; babam üçüncü porsiyonu midesine indirdikten sonra annem kendinden geçip hızla yatak odasına gitti, üzerine yeni bir önlük giyip saçına kurdele bağladı. Henüz yemeyi bitirmediğimiz halde sinirli hareketlerle sofrayı toplamaya başladı. Augie yapıştı tabağına.

Annem gülümseyerek, "Hadi, yeterince yedin," dedi ve tabağı aldı.

Babam bana bakmayı reddediyordu. Sofra toplanıp masa silindikten sonra diğerleri masadan kalktılar. O şarabını içerken karşısına oturdum. Gözlerini gözlerimden kaçırarak elini gömlek cebine soktu, sonra yumruğunu bana doğru uzattı.

"Al."

Avucumda bir tomar yeşil banknot hissetim, soluğum kesildi. Bir servet tutuyordum sanki elimde. Masadan kalkıp ön balkona gittim, parayı saymaya başladım.

Yağlı bir dolarlık banknotlar, oradan buradan tek tek toplanmış gibi. Giderek artan bir felaket duygusuyla saydım onları, sonra bir daha saydım. Yirmi beş dolar. Bir yanlışlık vardı bu işte. O kadar çok görünüyorlardı ki. Üçüncü kez saymaya giriştiğimde babam ön balkona geldi.

"Elimden gelen bu," dedi.

Yetmezdi. Los Angeles'e otobüs bileti yirmi dört dolardı zaten, ama bir şey söylemeye yüzüm tutmadı. Denemişti, elinden geleni yapmıştı. Yorgun yüzünden, sulanmış gözlerinden parayı bin bir zorlukla bulduğu belliydi.

Teşekkür ettim, ama düşüncelerimi hissetmiş olmalıydı.

"Parrishlerin oğluna ne dersin?" diye önerdi. "Onlarda para çok. Sana ödünç verir belki, başlangıç yapıncaya kadar en

azından."

"Olabilir."

Sessiz sokağa baktı, sıcak gecede yere doğru sarkmış ağaçlara. "Cehennemden geçtim o parayı bulmak için. Şimdi işe koyul. Git top oyna. Ve eve para gönder."

Banknotları cebime soktum.

"Merak etme, Baba. Pişman olmayacaksın."

Dönüp gülümsedi, nasırlı pençesini koluma doladı. "Pazını şişir."

"Yanlış kol," dedim. "Şunu dene." Sol kolumu ona doğru çevirdim. "İyice sık."

Parmaklarıyla kolumu kavradı.

"Daha sıkı."

Çelik gibi parmakları tenime gömüldü. Yavaşça büktüm Kol'u, pazım şişip parmaklarını ayırıncaya kadar. Az kalsın gülecekti.

"Hiç fena değil."

"Bu güç sadece. Beysbol topuna ne yaptığını görmelisin."

"Unutma. Eve para gönder."

***

Kenny'ye güvenebileceğimi biliyordum. Düzenli bir haftalığı, bankada da parası vardı; hem hiç para bulamadan yolculuğu finanse etmesini istemek gibi de değildi.

Sokaktan odasının penceresindeki ışığı gördüm, evdeydi. Dororthy'nin penceresinde de ışık yanıyordu, zili çaldığımda kapıyı Kenny'nin değil de onun açmasını umuyordum.

Kenny de açmadı kapıyı. Bay Parrish açtı.

"Seninle konuşmak istiyorum," dedi hızla verandaya çı-

kıp kapıyı kapatarak. Buz gibiydi. Sesini de dondurmak istedi, heyecandan titriyordu ama.

"Oğlumdan uzak durmanı istiyorum,"dedi. "Bu evden de uzak dur." Parmağıyla göğsümü dürttü. "Anladın mı? İstenmiyorsun bu evde." Eli ayağı titriyordu.

"Derdiniz nedir sizin?" dedim.

"Bana bak. Kenny bu aptalca yolculuğa çıkmayacak. Ben gitmesini istemiyorum. Bundan böyle seninle görüşmesini de istemiyorum. Sen oğlumu baştan çıkarıyorsun, anladın mı? Ondan uzak dur, kendi mahallende kal, yoksa polis çağırırım."

Ağzımı açamadan, ki söyleyecek bir şeyim de yoktu, hızla içeri girdi, kapıyı gürültülü bir biçimde kilitleyip verandanın ışığını söndürdü. Afallamış bir biçimde yürümeye başladım. Bay Parrish'in benden fazla hoşlanmadığını biliyordum, ama nefret ettiğini bilmiyordum. Kamyonetini kullandığım için mi? Ken ona babamın karıştırıcısından bahsetmiş miydi? Yoksa Dorothy ile aramızda geçenleri mi öğrenmişti? Bilmiyordum.

Hiçbir şey bilmiyordum, saatin kaç olduğunu bilmiyordum, kıçımı başımdan ayıramıyordum, kimdim ve neden oydum? Birden, eve giden yokuşu tırmanırken, umursamadım; usanmıştım umursamaktan, Bay Parrish bir şekilde benim adıma karar vermişti sanki. Yolculuk iptal olmuştu. Kenny yoksa yolculuk da yoktu. Tek başıma gidemeyecek kadar aptaldım, yolu şaşırıp Toricella Peligna'da bulabilirdim kendimi, ait olduğum yerde. Babam haklıydı. Bir yıl daha beklemeliydim. O kadar kötü bir kasaba değildi Roper. Kaybolmadan dolaşabilirdim en azından. Parayı babama iade edecek, bir yıl daha bekleyecektim.

Kol itiraza başladı; seğiriyor, bebek gibi ağlıyordu; ödleğin, mızıkçının tekiydim. Ciğeri beş para etmez herif, kendinden başka kimseyi düşünmüyorsun. Avutmak için okşadım hafifçe. Bak, dedim, önümüzde çok zaman var, eğitimimizi tamamlayıp Roper'da güzel bir yaz geçirelim. İhtiyara yardım eder, Pazar günleri beysbol oynar, paramızı biriktiririz. Ama karnı toktu Kol'un bu palavralara. Gevşeyip ölü numarasına yattı. Gülümsemeden edemedim. Kurnaz!

Art'ın Servis İstasyonu'nun önünden geçerken yıkama yağlama yaptıkları bölmede tanıdık bir şey takıldı gözüme. Daha iyi bakmak için oraya yürüdüm. Ve oradaydı, babamın beton karıştırıcısı; motoru sökülmüş, parçaları yere dizilmiş, karbüratörü gazyağı dolu bir kovanın içinde.

Ani bir sancı girdi göğsüme, ağlayacakmışım duygusuna kapıldım. Omzumun üstünden Art Belden'i gördüm, servisin sahibi, koltuğunda arkasına yaslanmış radyoda Bing Crosby'nin "Where The Blue of the Night" şarkısını dinliyordu. Gidip kapıyı açtım, "Selam, Dom," dedi Art.

Sefertası masasının üstünde açık duruyordu. Beyaz bir tulum giymiş, göğüs cebine dört tükenmez kalem takmıştı. Nefret ediyordum ondan. Yediği fıstık ezmeli sandviçin hazırlanışındaki mükemmeliyetten nefret ediyordum, ekmeğin kabuğu karısı tarafından özenle kesilmişti. Karısından da nefret ediyordum. Spruce Sokağı'ndaki konforlu bungalov evlerinden nefret ediyordum. Collie cinsi köpeklerinden nefret ediyordum. Cana yakın gülümsemesinden nefret ediyordum. Babamın karıştırıcısının servis istasyonunda ne aradığını daha sormadan vereceği cevaptan nefret ediyordum.

"Babanın *idi*," dedi. "Bu öğlenden sonra ondan satın aldım."

Ona inandım ve "Sana inanmıyorum," dedim.

Sandviçinden bir ısırık aldı, Bing Crosby'yi kapatıp bana satış belgesinin uzattı, altında babamın imzası vardı. Cebimdeki yirmi beş yağlı dolar karşılığında atılmış.

"Onu senden geri alacağım."

"Satılık değil."

"Otuz dolar veririm."

Başını sallayıp termostan bardağına süt koydu.

"Kırk olsun."

"Hayır. Satmak istemiyorum."

Cebimden tomarı çıkarıp masanın üzerine fırlattım. "Elli dolar. Yarısı şimdi, kalanı bu yaz sonu."

İstasyona bir araba girdi, kalkıp gelenle ilgilenmeye gitti. Para tomarını masanın üzerinden alıp karıştırıcının yanına döndüm. Babamın elleri gibi hasarlı ve çarpıktı; hayatının bir parçası, tuhaf bir biçimde köhne; uzak bir ülkeden, Toricella Peligna'dan gelmiş gibi. Sarılıp ağzımla öptüm ve ağladım babam için, bütün babalar için; oğullar için de, böyle bir zamandan hayatta oldukları için; ve kendim için, çünkü artık Kaliforniya'ya gitmekten başka çarem yoktu; sözüme sahip çıkmak zorundaydım.